

LAVEX

ROČNÍK XLII

2•2015

LANOVÁ DOPRAVA • CESTOVNÝ RUCH • MANAŽMENT • MARKETING

CD6C Roháče Expres

Zuberec, Roháče-Spálená

LEITNER®
ropeways

LAVEX info

Vydáva:

LAVEX, Lanovky a vleky, záujmové združenie
na Slovensku, Liptovský Mikuláš
e-mail: lavex@lavex.sk
www.lavex.sk

Šéfredaktor:

Ing. M. Grešo

Redakčná rada:

predseda:
Ing. Peter Nanky
členovia:
JUDr. P. Brňák, PhD., Ing. J. Hulla, M. Sumka

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:

LAVEX, M. Pišúta 5, 031 01 Liptovský Mikuláš
IČO: 00 213 331
tel.: 044 5520 460
sekretariát: 0903 526 545
revizní technici: 0903 527 545
e-mail: lavexinfo@lanovky.sk

Tlač a grafika

MB – POLYGRAF, s. r. o.
Lediny 42, 841 03 Bratislava
tel.: 0903 024 968
e-mail: mbpolygraf@lanovky.sk
www.lanovky.sk

Ročné predplatné na 3 čísla:

9,00 € vrátane poštovného / členským
organizáciám LAVEX-u a spolupracovníkom
poskytujeme časopis bezplatne

Predajná cena časopisu: 2,80 €

Predajné miesta:

Knihkupectvo VEDA,
Štefánikova 3, Bratislava
(pondelok – piatok 10:00 – 17:30)
tel.: 02 2092 0233

Informačné centrum
Andreja Kmeťa 22, 036 01 Martin
tel.: 043 4238 776

Elektronická verzia časopisu:

<http://www.lavex.sk/lavexinfo.htm>
<http://lavexinfo.lanovky.sk/>

Reklamné strany neprešli jazykovou
úpravou v redakcii. Redakcia ani vydavateľ
nezodpovedajú za kvalitu či grafické
spracovanie hotovej inzercie a dodaných
reklamných článkov.

ISSN č. 1336-1953
Evidenčné číslo MK SR – EV 3893/09
Vychádza 3-krát do roka.

Číslo vydané v septembri 2015

8
32. ročník pretekov lanovkárov

10
INTERALPIN 2015

20
Lyžiarske stredisko Ski Tále
Prihovor 2

Náš hosť 3

Svet lanoviek

Desať rokov obnovenej prevádzky
lanovky na Kamzíku 5

Z činnosti združenia

Zasadalo Predstavenstvo
a Dozorná rada LAVEX-u 7
32. ročník pretekov lanovkárov 8

Oznamy a informácie

INTERALPIN 2015 10
52. zasadnutie Prezídia
Zväzu cestovného ruchu SR 12
Jarné stretnutie hoteliérovi 13
Hotelierka roka 15
Slovensko s najkrajším stánkom 16
Lyžiarsky zájazd
do francúzskych Álp 17
Drobníčky 18

Zo života našich stredísk

Lyžiarske stredisko Ski Tále 20

Naši jubilanti

Ján Gavalier – 70 23
Dr. Ján Šebo – 70 23
Jozef Rojček – 60 24

Lanové dráhy

Doppelmayr 26
Leitner 28
MND 30

Zasnežovacie systémy

Supersnow 31
TechnoAlpin 32

PR článok

FPD – Kúpele Dudince 33

Snežné pásové vozidlá

Kässbohrer – Termont 34

Inzerentní čísla:

TECHNOALPIN str. 2
MND str. 25
FPD – HOTEL BYSTRÁ str. 36

LEITNER obálka str. 1
SUPERSNOW obálka str. 2
INTERLAVEX 2016 obálka str. 3
DOPPELMAYR obálka str. 4

Príhovor

Milí čitatelia!

Keď sme v dňoch 8. – 10. októbra 2013 organizovali výstavu Interlavex 2013, dostali sme od vystavovateľov niekoľko signálov, ktoré v nás

začali „nahľodávať“ obavy z budúcnosti tohto, pre nás, ale aj pre rozvoj zimného cestovného ruchu na Slovensku takého významného podujatia. Nielen že počet vystavovateľov v posledných dvoch ročníkoch klesol, ale prejavili sa aj dôsledky krízy a tie firmy, ktoré boli dlhoročnými účastníkmi a chceli nimi zostať aj naďalej, museli pristúpiť k úsporným opatreniam. S podobnými problémami sa stretli aj naši českí kolegovia pri organizovaní výstavy Intermountain 2014, na ktorú niektoré významné firmy vôbec neprišli.

Z týchto dôvodov sme sa nevyhnutne museli zaoberať všetkými podnetmi, ktoré sme dostali od zástupcov výrobcov, ako aj prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk. Aj napriek tomu, že sme už mali presne stanovený termín výstavy Interlavex 2015 (4. – 6. október), po mnohých stretnutiach so zástupcami najväčších dodávateľov technológií na výstave Interlpin

2015 sme museli veľmi zodpovedne posúdiť všetky podnety, názory a, samozrejme, tiež dosah účasti, resp. neúčasti tých-ktorých vystavovateľov na ekonomiku prípravy výstavy, jej kvalitu či zabezpečenie primeranej návštevnosti. V neposlednom rade veľmi zarezovala požiadavka neorganizovať výstavu v stredoeurópskom regióne v roku konania výstavy Interlpin, ako aj výhodnosť zmeny jesenného termínu na jarný (to isté sa pred rokmi udialo

s termínom výstavy Interlpin). Po zvážení všetkých argumentov a získaní informácií o podpore nášho podujatia zo strany partnerských organizácií z Poľska a Českej republiky sme dospeli k rozhodnutiu preložiť termín konania výstavy Interlavex na 6. – 7. apríla 2016, pričom súčasťou podujatia,

ktorá by mala zvýšiť jeho atraktivnosť, bude konferencia, organizovaná formou panelových diskusií. Verím, že budúcnosť potvrdí správnosť tohto rozhodnutia a stane sa základom pre zabezpečenie novej kvality výstavy, ktorá sa za posledných 25 rokov stala jednou z najdôležitejších akcií v oblasti činnosti Lavexu.

Ing. Peter Nanky
predseda predstavenstva

PONUKA VYBAVENIA PRE LYŽIARSKÉ VLEKY A LANOVKY

- Dodávka pryžových bandáží, metráže a ďalšieho gumeného príslušenstva vysokej kvality od českej gumárskej firmy pre lyžiarske vleky a lanovky.
- Zabezpečujeme gumené súčasti na všetky druhy lyžiarskych zariadení.
- Výrobky Vám z ČR dovezieme a cenu stanovíme podľa aktuálneho kurzu Kč – €.

Kontakt: Mgr. Jiří Vlček – SKI, Tajov 51, 976 34 TAJOV
telefón: 0903 128 450

Náš hosť

Našími hosťami sú dnes projektanti lanových dráh a zasnežovacích systémov, otec a syn, Ing. Jaroslav a Ing. Tomáš Moravčíkovi. Jaroslav je absolventom Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity, odbor pozemné stavby, ktorú ukončil roku 1976. Tomáš vyštudoval tiež Stavebnú fakultu SVŠT, odbor pozemné stavby a architektúra (2008).

* Kedy ste začali s projektovaním lanoviek a vlekov?

Jaroslav: Mojou prvou lanovou dráhou bola trojmiestna sedačková lanovka TS3 Otupné – Luková, realizovaná v rokoch 1986 – 1987.

Tomáš: S otcom som začal spolupracovať ešte ako študent v roku 2006.

* Vieme, že ste rodinná firma. Ako ste začínali?

Jaroslav: My sme vlastne traja: ja, syn a manželka. Každý sme mali svoju živnosť. Spojením začiatkových písmen názvov našich živností vznikol v roku 2008 názov našej dnešnej spoločnosti – AAE, s. r. o., so sídlom v Ružomberku.

Tomáš: Naša firma sa pretransformovala na spoločnosť s ručením obmedzeným na základe požiadaviek trhu a predovšetkým investorov. Dnes máme kvalitné hardvérové, softvérové a iné kancelárske vybavenie, čo je nevyhnutné na tvorbu kvalitných projektov.

* Zameriavate sa úzko len na lanové dráhy?

Jaroslav: Projektujeme aj pozemné stavby, kompletne športové areály, lanové

dráhy, lyžiarske vleky aj zasnežovacie systémy. Na všetky tieto činnosti vlastníme oficiálne oprávnenia.

* Koľko lanových dráh, ktoré ste projektovali, sa realizovalo na Slovensku?

Jaroslav: Doposiaľ sme vyprojektovali a následne realizovali 24 lanových dráh. Z toho bolo: 6 pevných sedačiek, 4 odpojiteľné sedačky, 5 kabínkových lanoviek, 1 funitel, 6 vlekov, 1 pozemná lanová dráha (Hrebienok) a šikmý výťah Twilinger v Jasnej.

Tomáš: Rozpracované máme ďalšie štyri lanovky, o realizácii ktorých rozhodne investor.

* A čo zasnežovacie systémy...

Jaroslav: Najznámejším a najväčším našim projektom je zasnežovanie na Chopku – na severnej i južnej časti kopca. Okrem toho sme mali ešte sedem ďalších realizácií, z toho jedna v ruskej Bielej Hore.

* Pri projektovaní lanových dráh však nejde len o technológiu lanovej dráhy...

Jaroslav: Samozrejme, projekt lanovej

dráhy nie je len lanovka, ale aj príslušenstvo, objekty, statika, elektroinštalácie, požiarne ochrana, zdravotno-technické inštalácie... Pri týchto profesiách kooperujeme s projektantmi, odborníkmi na jednotlivé profesie v rámci celého Slovenska. Napríklad pri väčších objednávkach, ako boli napríklad objekty na Chopku, sme spolupracovali s dvadsiatimi samostatnými projektovými zložkami. Samozrejme, vždy ide o kvalitných a nami odskúšaných odborníkov.

Tomáš: Pri projektovaní stavieb lanových dráh, hlavne garáží, velínov a nevyhnutných stavebných objektov, sme sa dohodli, že sa pokúsime vniesť aj do týchto stavieb určitý typický architektonický výraz, aby stavby tohto druhu neboli fádne z hľadiska ich návrhov, stavebných materiálov či farebného riešenia.

Jaroslav: Tu by som chcel ešte podotknúť, že naša činnosť nespočíva len v kancelárskej robote, pri počítači, ale počas projektovania viac ako polovicu času venujeme práci v teréne. Spolupracujeme s investorom pri výbere trasy lanovej dráhy, spolupracujeme s geodetom, zúčastňujeme sa na kontrolných dňoch počas realizácie stavby, riešime vzniknuté problémy v priebehu výstavby, zúčastňujeme sa na kolaudácii stavby, prípadne na skúšobnej prevádzke.

* Ako sa vám vzájomne spolupracuje?

Jaroslav: Myslím, že nám vyšla súhra skúseností a riadiacej činnosti a novšieho, modernejšieho pohľadu na architektonické návrhy a vyššiu počítačovú gramotnosť. Počas našej činnosti aj napriek generačnému rozdielu sa neprejavili žiadne zásadné rozdiely v otázke navrhovania stavieb, ako to často býva v iných projekčných kanceláriách.

Ing. Jaroslav Moravčík

Ing. Tomáš Moravčík

PASSION
for
SNOW-
MAKING

*** V čom spočíva modernosť vašich riešení?**

Tomáš: Ako sme už spomenuli, pri digitalizovaní a spracovávaní návrhov používame najmodernejšie a najprogressívnejšie softvérové riešenia, ktoré ponúka trh. Základom kvalitného návrhu je pre nás podrobne spracovaná skica. Hlavná myšlienka položená ceruzkou na papier je tou duševnou hodnotou, ktorú následne spracováваме do 3D modelu. Pre všetkých zainteresovaných v rámci projektovej prípravy stavby, ako aj realizačnej fázy je výhodou a pridanou hodnotou, že nami vytvorený projekt nie je len vygenerovanie základných výkresov (pôdorysy, rezy, pohľady...), ale ide o komplexný 3D model, spracovaný v BIM štandardoch (Building Information Model). Ide o najmodernejší proces tvorby a správy projektu, založený na modeli. Akékoľvek zmeny a úpravy modelu sa okamžite prejavujú vo všetkých častiach projektu naraz, dáta zostávajú koordinované a presne opisujú vlastnosti projektu pre všetkých členov projekčného tímu stavby, pre dodávateľa technológie a tiež pre investora stavby. Takýto prístup k projektovaniu nie je v našich geografických podmienkach bežný, aj keď v mnohých krajinách sú požiadavky BIM už súčasťou národných noriem pri projektovaní stavieb. Pre každého investora je takto spracovaný BIM model zárukou perfektnej a bezproblémovej realizácie diela, čo v konečnom dôsledku šetrí čas a peniaze. Nám ako projekčnému tímu dáva istý náskok pred konkurenciou, pričom vieme pri jeho použití spracovať viac projektov naraz.

Jaroslav: V roku 2013 bolo definitívne dokončené prepojenie dopravných zariadení na Chopku realizáciou

ROTUNDY, čím sa splnil sen mnohých lyžiarov a turistov. Musím zdôrazniť, že architektonický návrh celej stavby na Chopku, teda kabínkovej lanovky, Funitelu a Rotundy, bol našim víťazným návrhom v konkurencii aj s rakúskymi projektantmi. Stavba funitelu bola v roku 2013 navrhnutá do architektonickej súťaže o Cenu Dušana Jurkoviča, vyhlásenej Spolkom architektov Slovenska. Aj keď sa stavba nedostala do užšej súťaže, už jej zaradenie bolo pre Tomáša úspechom a povzbudením do ďalšej práce. Slovenská komora stavebných inžinierov nominovala stavbu na Chopku do publikácie v kategórii „inžinierskych stavieb“ štátov V4.

*** Čo by ste chceli povedať na záver?**

Tomáš – Jaroslav: Na záver si dovoľme popriať Slovensku mnoho úspešných projektov v oblasti turistických a lyžiarskych stredísk a mnoho silných, finančne zabezpečených investorov. Slovensko má domácim i zahraničným návštevníkom čo ponúknuť, a tým zabezpečiť propagáciu Slovenska, ako aj tvorbu nových pracovných miest v tejto oblasti.

Ďakujeme za rozhovor.

Ing. Miroslav Grešo

Desať rokov obnovenie prevádzky lanovky na Kamzíku

Jediná lanová dráha v Bratislave, a v Malých Karpatoch vôbec, si na jeseň tohto roku pripomína 10. výročie svojho opätovného uvedenia do prevádzky.

Lanová dráha Bratislava, Železná studnička – Kamzík, bola vybudovaná v rokoch 1969 – 1972 a pôvodne uvedená do prevádzky 11. júla 1972. Od prvej myšlienky až po jej uskutočnenie muselo však uplynúť takmer celé desaťročie. Ako vyplýva z archívnych materiálov niekdajšej TJ Lokomotíva Bratislava, iniciátora výstavby lyžiarskych zariadení na Kamzíku, trasa lanovky v teréne sa komisionálne vybrala už 17. novembra 1964 a s realizáciou diela sa počítalo v rokoch 1966 – 1967... Dňa 15. apríla 1990 sa zvuk poháňacej stanice, vtedy len 18 rokov prevádzkovej lanovky, rozliehal údolím – nečakane – naposledy. Z dočasného odstavenia, spôsobeného plánovanou zmenou majiteľa, sa stalo odstavenie trvalé. Vplyvom spoločensko-politických zmien v prvej polovici 90. rokov prevádzku lanovej dráhy už neobnovili. Celé zariadenie bolo ponechané bez starostlivosti a údržby. Už po niekoľkých rokoch sa dostalo do stavu súceho „na odpis“. Obdobie devastácie trvalo až do roku 2004, keď bolo rozhodnuté lanovú dráhu opätovne sprevádzkovať. Toto rozhodnutie bolo možné vďaka vyriešeniu komplikovaných vlastníckych vzťahov.

2004 – 2005:

Obnova a modernizácia

Svetlým dňom v histórii lanovky bol 30. september 2005, keď po 15 rokoch lanová dráha opäť ožila a bola, vlastne už po druhýkrát, slávnostne uvedená do prevádzky. Tejto udalosti predchádzala obnova a modernizácia celého zariadenia.

Základným pilierom obnovy, ktorá prebiehala prakticky už od jesene 2004, bola expertízna úloha, vypracovaná v septembri toho istého roku odborníkmi pod vedením prof. Zoltána Agócsa z Katedry kovových a drevených konštrukcií Stavebnej fakulty STU v Bratislave. Na základe výsledkov expertízy sa mohla vykonať obnova lanovej dráhy s použitím pôvodných nosných konštrukcií tak strojovej, ako aj stavebnej časti. Súčasťou obnovy lanovky boli mnohé opravy a úpravy. Najvýraznejšie sa prejavili v elektrickej časti lanovej dráhy, ktorá prakticky zodpovedá zariadeniam uvádzaným do prevádzky v čase obnovy. Strojové zariadenie bolo sčasti repasované a sčasti nahradené novými prvkami, pričom výzor lanovej dráhy sa nezmenil, pretože pôvodné podpory a staničné konštrukcie sa používajú naďalej. Obnova zahŕňala aj opravu staničných budov. Horná stanica bola obnovená ako celok. Dolná stanica, skladajúca sa zo samotnej stanice lanovky a z objektu bývalej reštaurácie Snežienka, bola obnovená iba čiastočne (reštaurácie sa obnova netýkala). Podrobnejšie informácie o samotnej modernizácii a technických parametroch lanovky čitateľ nájde v časopise Lavex info č. 1/2006 (s. 17 – 19).

2005 – 2015:

10 rokov prevádzky

Od septembra 2005 až do súčasnosti lanová dráha prepravila bez významnejších porúch desiatky tisíc cestujúcich. Jej zariadenie je aj po 10 rokoch používania v dobrom stave, umožňujúcim spoľahlivú prevádzku. Na tejto skutočnosti má svoj podiel najmä

Defektoskopia oceľových konštrukcií – podpera č. 1

Nácvik záchranej akcie – horná stanica

pravidelná údržba a opravy. Väčšina prác sa realizuje v pondelok až streda, keď lanovka v zmysle platného cestovného poriadku nie je v prevádzke. Tento prevádzkový režim, zavedený v marci 2007, minimalizoval odstávky zariadenia z dôvodu údržby počas samotných prevádzkových dní. Rovnaký trend je aj počas letných mesiacov (júl – august), keď lanovka premáva denne s výnimkou pondelkov, ktoré sú vyhradené práve na údržbu. Vďaka tomu k iným výlukám prakticky tiež nedochádza.

Od roku 2011 sa každoročne zvyšuje počet prepravených osôb a spolu s tým aj tržby, pričom rok 2014 bol z tohto hľadiska od obnovenia prevádzky rekordný. Tento rok bol pre lanovku významný aj z iného hľadiska – práve v roku 2014 prepravila miliónu cestujúceho v celej svojej doterajšej histórii.

Samozrejme, počas desiatich rokov prevádzky bolo na lanovke potrebné priebežne vykonávať rôzne opravy. Spomeňme aspoň najvýznamnejšie: v júni 2008 sa vymenil povrch nástupišťa hornej stanice, v októbri 2011 zasa ložisko poháňacieho „lanáča“, v roku 2012 boli natreté zábradlia, opravené nástupišťe dolnej stanice, exteriérové schodisko a vymenené okná v celej budove. V januári 2013 obnova dolnej stanice pokračovala sprevádzkovaním

nového ústredného vykurovania a v mesiacoch apríl – máj 2013 zateplením fasády vykurovaných priestorov. V marci 2014 sa ešte vymenila povlaková strešná krytina a v novembri 2014 niektoré okná a dvere v hornej stanici. Pravidelne sa zabezpečovala obnova krycej vrstvy pätiiek podpier. „Investície od roku 2011 významne zlepšili pracovné prostredie a jeho kultúrnosť. Odzrkadlili sa aj v úspore energií a zvýšení tržby lanovej dráhy, napr. v roku 2010 bola tržba približne 44-tisíc eur, v roku 2014 78-tisíc eur,“ hovorí v tejto súvislosti vedúci prevádzky lanovej dráhy Milan Hanečka.

Údržba na trase lanovky

2015: Budúcnosť lanovej dráhy

V roku 2015 sa z dôvodu dosiahnutia ďalších piatich rokov prevádzky realizujú významnejšie kontroly a skúšky, medzi ktoré patrí aj defektoskopická kontrola oceľových nosných konštrukcií a geodetické zameranie lanovej dráhy. Pripravuje sa tiež náter traťových podpier, ku ktorému zatiaľ naposledy došlo v rámci modernizácie v lete 2005. Rozvojové aktivity sa však nezameriavajú iba na lanovku samotnú, ale tiež na doplnkové činnosti, ktoré prispievajú k naplneniu zmyslu jej existencie. Z tohto pohľadu významnou investičnou akciou je výstavba cyklotrasy, vhodnej pre rodiny s deťmi.

Po vydaní potrebných povolení sa začala realizovať v jarných mesiacoch a jej sprevádzkovanie sa predpokladá už v letnej sezóne 2015. Očakáva sa, že výsledkom tejto investície bude nárast počtu cestujúcich, ktorí lanovú dráhu využijú opakovane, podobne, ako je to v prípade už existujúcich náročných tratí.

Po uzatvorení sedačkovej lanovky Dedinky – Geravy v septembri 2009 sa lanová dráha Železná studnička – Kamzík stala poslednou tohto typu v Slovenskej republike. V rámci niekdajšieho Československa dokonca ide o jedinú existujúcu dvojsedačkovú lanovku z produkcie bývalej Transporty Chrudim. Do ďalších rokov lanovej dráhy – mimochodom, na Slovensku zároveň najstaršej prevádzkovannej – prajeme spoľahlivú a bezpečnú prevádzku a najmä množstvo spokojných cestujúcich.

text a foto:

Ing. Andrej Bisták – lanovky.sk

Pri defektoskopii sa kontrolovali aj úchyty sedačkových konštrukcií

Z činnosti združenia

Zo zasadnutia Predstavenstva a Dozornej rady LAVEX-u

Druhé tohtoročné zasadnutie Predstavenstva a Dozornej rady LAVEX-u sa uskutočnilo 20. mája 2015 na sekretariáte záujmového združenia. Hlavnými témami rokovania boli príprava Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov a zmena v organizácii medzinárodnej výstavy INTERLAVEX.

Rokovanie otvoril a prítomných členov predstavenstva a dozornej rady privítal predseda predstavenstva Ing. Peter Nanky, ktorý po schválení programu rokovania odovzdal slovo riaditeľovi LAVEX-u na vykonanie kontroly uznesení. Ing. Miroslav Grešo k jednotlivým uzneseniam konštatoval: – **uznesenie 2/1/2010, týkajúce sa novelizácie zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchranej službe** – na základe odporúčenia Legislatívnej rady vlády bude dňa 27. 5. 2015 prerokovaný vládou SR návrh novely zákona o HZS, na príprave ktorej sa aktívne podieľal aj LAVEX, a následne bude zaradený do programu najbližšej schôdze Národnej rady SR. Riaditeľ združenia podrobne informoval členov predstavenstva o zmenách novely zákona týkajúcich sa prevádzky lyžiarskych stredísk a najmä vykonávania záchrany na lyžiarskych tratiach.

– **uznesenie 2/2/2011, týkajúce sa zmeny termínov jarných prázdnin** – do konca roku 2015 je potrebné pripraviť návrh na zmenu termínov, ako aj zmenu modulu organizácie jarných prázdnin s prihliadnutím na vyhlasovanie jarných prázdnin po okresoch (v rámci dvoch, resp. až troch VÚC). Zmenu treba riešiť v spolupráci so ZHR SR. Riaditeľ LAVEX-u zabezpečí pracovné stretnutie so zástupcami ZHR SR v priebehu mesiaca júna 2015.

– **uznesenie 1/1/2014, týkajúce sa zasielania spravodajských obežníkov** – obežníky sa zasielajú na základe aktuálnych informácií najmä v oblasti

zmien legislatívy, vyhlásených výziev na podporu rozvoja cestovného ruchu, pripravovaných podujatí, prípadne ďalších dôležitých udalostí.

– **uznesenie 3/2/2014, týkajúce sa spolupráce združenia pri tvorbe národnej sústavy povolaní a národnej sústavy kvalifikácií** – ide o projekty, ktoré majú generovať požiadavky na jednotlivé povolania, o ktoré majú záujem zamestnávateľa a na základe ktorých má byť následne upravený vzdelávací systém pre školy – kvalifikačné požiadavky. Boli vypracované a schválené materiály týkajúce sa požiadaviek na operátora lanovej dráhy pre národnú sústavu kvalifikácií a spracovávajú sa materiály pre operátora lanovej dráhy a lyžiarskeho vleku pre národnú sústavu povolaní.

Čo sa týka ostatných uznesení, riaditeľ združenia konštatoval, že sa splnili.

V treťom bode rokovania predstavenstva sa venovala pozornosť príprave 44. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov. Vzhľadom na skutočnosť, že podujatie bude organizované samostatne – nie v rámci medzinárodnej výstavy INTERLAVEX, uskutoční sa v jeden dňa, pričom dopoludnie bude venované rokovaniu Poradného zboru manažérov a vedúcich prevádzky lanových dráh a popoludní sa uskutoční valné zhromaždenie LAVEX-u.

V rámci dopoludňajšieho programu predstavenstvo odporučilo zaradiť aj prehliadku technického zázemia na skladovanie a prečerpávanie pohonných hmôt pri lanovej dráhe Lúčky – Vyhládka. Odborný program zasadnutia poradného zboru manažérov a vedúcich prevádzky bude zostavený z aktuálnych tém, dotýkajúcich sa najmä zmien legislatívy a cestovného ruchu.

Najdôležitejším bodom programu zasadnutia Predstavenstva a Dozornej rady LAVEX-u bolo prerokovanie organizácie medzinárodnej výstavy

horskej techniky INTERLAVEX. Po vyhodnotení uskutočnených rokovaní a na základe získaných informácií, ktoré sa týkali záujmu vystavovateľov o účasť na výstave, záujmu návštevníkov o podujatie, spolupráce s českými a poľskými partnermi, ako aj spolupráce so spoločnosťou TMR, a.s., ako spoluorganizátora podujatia, sa dospelo k záveru, že termín medzinárodnej výstavy INTERLAVEX sa presunie na jarný termín: jej 15. ročník sa uskutoční v dňoch 6. a 7. apríla 2016. Pripravný výbor, zložený so zástupcov LAVEX-u a TMR, a. s., začal s prípravou podujatia. Jej nosným bodom bude výstava, v rámci ktorej sa uskutoční aj odborná konferencia formou panelových diskusií na aktuálne témy, ktoré posúdi a vyberie prípravný výbor. Dôvodom na zaradenia panelových diskusií do programu výstavy je priťahovať majiteľov, manažérov a pracovníkov lyžiarskych stredísk nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia na podujatie a zvýšiť tak jeho atraktivitu. Program konferencie sa uskutoční v priestoroch LIPTOV ARÉNY počas prvého dňa výstavy.

V ďalšom bode sa predstavenstvo venovalo organizácii nasledujúceho ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov. Keďže začiatkom apríla sa uskutoční spomínaný 15. ročník medzinárodnej výstavy INTERLAVEX, ktorý si vyžiada vysoké pracovné zaťaženie pracovníkov združenia, je potrebné v predstihu venovať pozornosť príprave pretekov lanovkárov, ktoré sa pravidelne konajú v druhej polovici marca. Na základe ponuky lyžiarskeho strediska Kubínska hoľa sa 33. ročník pretekov uskutoční práve v tomto stredisku, preto bude potrebné osloviť zástupcov strediska ešte v závere tohto roka, aby sa prerokovali a uzavreli všetky podmienky organizačného a technického zabezpečenia podujatia.

V rôznom riaditeľ združenia informoval o končiacej sa štvrtej etape projektu Kategorizácia lyžiarskych stredísk na Slovensku. Krátko zhodnotil priebeh všetkých štyroch uskutočnených etáp,

pričom poukázal na klesajúci záujem lyžiarskych stredísk o účasť na projekte. Po vyjadrení sa jednotlivých členov prijalo predstavenstvo záver, aby sa oslovili všetky lyžiarske strediská na Slovensku vo veci zapojenia sa do ďalšej etapy projektu a v prípade nízkeho záujmu hodnotiaca komisia rozhodne buď o pokračovaní, alebo ukončení projektu. V tomto bode riaditeľ združenia informoval

členov predstavenstva a dozornej rady aj o základných tézach podpory domáceho cestovného ruchu, ktoré pripravil Zväz cestovného ruchu SR a ktoré budú predložené predsedovi vlády SR. Týkajú sa nástrojov podpory domáceho cestovného ruchu, ktoré majú vytvoriť predpoklady na využívanie vybraných služieb cestovného ruchu a ktoré majú pomôcť odbúrať finančné prekážky, ktoré sú najväčšou

bariérou pre využívanie služieb cestovného ruchu domácimi návštevníkmi. Na záver zasadnutia Predstavenstva a Dozornej rady LAVEX-u Ing. Peter Nanky, predseda predstavenstva, poďakoval prítomným za veľmi aktívny prístup pri prerokovávaní jednotlivých bodov programu a rokovanie ukončil.

Pripravil: Ing. M. Grešo

Lanovkári súťažili už na 32. ročníku pretekov v obrovskom slalome (Lyžiarske stredisko Roháče-Spálená 17. – 18. marec 2015)

Uvedenie novej šesťmiestnej odpojiteľnej sedačkovej lanovej dráhy v decembri 2014 do prevádzky bolo dôvodom, prečo prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska Roháče-Spálená ponúkol spoluorganizovanie 32. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov. LAVEX ako hlavný organizátor pretekov túto ponuku s potešením prijal aj preto, že nikto ďalší už spoluorganizáciu pretekov na rok 2015 neponúkol.

Príprava pretekov lanovkárov a vlekárov bola v tomto roku o niečo jednoduchšia, pretože už po minuloročných pretekoch zástupcovia spoločnosti TATRAWEST Zuberec, s.r.o., avizovali, že majú záujem o usporiadanie nasledujúceho – 32. ročníka. Radi by totiž svojim kolegom – lanovkárom predstavili novú odpojiteľnú sedačkovú lanovku, s výstavbou ktorej plánovali začať ihneď po skončení

lyžiarskej sezóny 2013/14. Keďže v lyžiarskom stredisku Roháče-Spálená sa už preteky organizovali a dopadli vždy na jednotku, s radosťou sme túto ponuku prijali. Preto sa začiatkom februára zišli zástupcovia združenia LAVEX so zástupcami spoločnosti TATRAWEST, aby dohodli zabezpečenie jednotlivých úloh v záujme úspešného zvládnutia pretekov, a to nielen čo sa týka športovej stránky podujatia, ale aj tej spoločenskej. Keďže hneď na prvej spoločnej porade došlo k zhode vo všetkých otázkach prípravy podujatia, či už sa to týkalo technického, personálneho, alebo finančného zabezpečenia, mohli sa pripraviť propozície pretekov a tie následne rozposlať prevádzkovateľom lyžiarskych stredísk. Otázkou však ostávalo, na ktorý deň preteky určiť, aby účastníci zostali aj na spoločenskú časť podujatia – večerné spoločenské posedenie, ktoré celé

Stanislav Gejdoš otvára 32. ročník pretekov básňou Pozdrav z hôr

desaťročia dotváralo atmosféru pretekov. Po dlhých úvahách sa dospelo napokon k návrhu, aby príchod účastníkov na preteky bol deň vopred, keď sa vykoná aj prezentácia účastníkov, a samotné preteky sa uskutočnia v nasledujúci deň, keď sa vyhlásením výsledkov pretekov podujatie ukončí. Zároveň bola prihláseným účastníkom v deň príchodu do strediska (17. 3. 2015) daná možnosť zalyžovať si, a využiť tak výborné lyžiarske možnosti vo vysokohorskom prostredí pod majestátnymi Roháčmi. Štart pretekov bol teda 18. marca 2015 o 10.30 hod. – organizátor sa rozhodol o polhodinový posun oproti plánovanému štartu (11.00 hod.) vzhľadom na možné obedňajšie oteplenie a zmäknutie zjazdovej trate. Otvorenie pretekov sa začalo, ako to už pod Roháčmi býva zvykom, nádhernou ľudovou piesňou Hej, hory naše, hej... v podaní domácich mládencov zo Zuberca a za tým nasledoval prednes básne Pozdrav z hôr od Cyrila Harmatu-Milotinského, zubereckého kňaza (1920 – 1975), ktorú na profesionálnej úrovni predniesol jeden

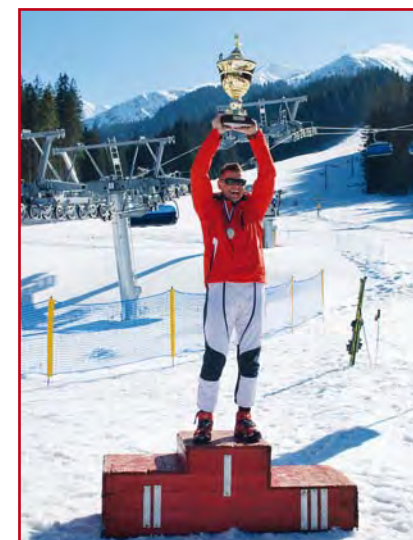

Účastníci pretekov pred štartom

zo spoločníkov spoločnosti TATRAWEST, s.r.o., pán Stanislav Gejdoš.

Na štart tohtoročných pretekov sa postavilo celkom 154 pretekárov, ktorí štartovali v piatich kategóriách obrovského slalomu. Preteky dokončilo napokon 143 pretekárov. Záverom možno len konštatovať, že aj 32. ročník pretekov lanovkárov a vlekárov dopadol na jednotku. Určite k tomu prispela výborná nálada všetkých účastníkov, pekné počasie, ale aj zodpovedný prístup organizátora aj spoluorganizátora – akciovej spoločnosti TATRAWEST Zuberec. Poďakovanie patrí teda všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili o úspešný priebeh pretekov a osobitne chceme poďakovať pánovi J. Šuriňákovi, ktorý sa postaral o ľudovú hudbu, zabávajúcu účastníkov pretekov v rámci spoločenského večera až do polnoci, ako aj všetkým sponzorom, ktorí prispeli vecnými cenami pre zúčastnených pretekárov.

M. G.

Absolútny víťaz 32. ročníka pretekov

Víťazky kategórie V

Výsledky jednotlivých kategórií:

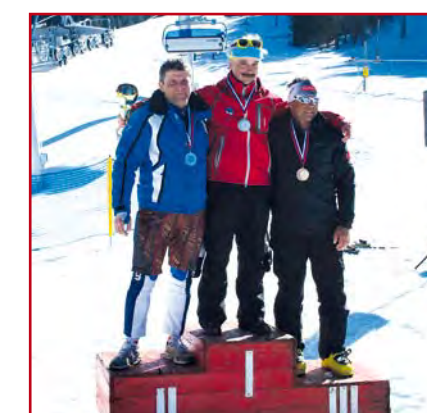
Poradie	Meno	Klub	Čas
Ženy V			
1.	Miroslava Mlynarčíková	TJ Družba Smrečany, Žiar	38,73 s.
2.	Ingrid Korešová	Park Snow Donovaly	39,47 s.
3.	Dana Červenková	obec Nálepko	41,62 s.
Muži IV			
1.	Jozef Dibdiak	Ski Seven, Dolný Kubín	37,44 s.
2.	Ján Matejka	Yeti, s. r. o., Martin	39,20 s.
3.	Martin Chmelík st.	Park Snow Donovaly	39,43 s.
Muži III			
1.	Vladimír Moravčík	TJ Družba Smrečany, Žiar	37,86 s.
2.	Pavel Krasuľa	Penzión a vleč Krasuľa	37,89 s.
3.	Svetoslav Lengyel	1. ružomerská lyž. a. s.	41,47 s.
Muži II			
1.	Martin Chmelík ml.	Park Snow Donovaly	36,92 s.
2.	Mgr. Peter Klauz	Salamandra Resort, a. s.	37,07 s.
3.	Tomáš Dzuroška	TJ Družba Smrečany, Žiar	37,19 s.
Muži I			
1.	Lubomír Žemba	TJ Družba Smrečany, Žiar	38,66 s.
2.	Jakub Leskovjanský	Ski Mlynky, Biele Vody	38,77 s.
3.	Peter Mesík	Športcentrum, s. r. o., Selce	39,81 s.

Víťazi kategórie IV

Víťazi kategórie II

Víťazi kategórie III

Víťazi kategórie I

V dňoch 15. – 17. apríla 2015 sa v Innsbrucku uskutočnil 21. ročník výstavy Interalpin. Na ploche 36 000 m² vystavovalo 650 firiem zo 47 krajín sveta. Oproti predchádzajúcej výstave sa na nej zúčastnilo 75 nových vystavovateľov. Krásne počasie počas všetkých troch dní prilákalo na výstavisko viac než 21 000 návštevníkov z približne 70 krajín celého sveta. Samozrejme, nechýbali ani slovenskí návštevníci z asi 16 lyžiarskych stredísk a organizácií.

Noviniek sa predstavilo veľa. Všetky sa ani nedali zaregistrovať, preto spomeniem aspoň niekoľko. Firma Axess AG prišla s novým softvérom pre turnikety, Carvatech ukázal novú presklenú osemmiestnu kabínu, firma Arctic Cat predviedla nový snežný skúter so 100-percentným elektrickým pohonom, Supersnow nový snežný kanón – Supersnow 900 Automatic, Leitner prišiel hneď s dvoma novinkami, a to s novou 3S kabinou pre 28 sediacich pasažierov (podrobnejšie v ďalšom článku) a komfortnou osemmiestnou kapotovanou sedačkou určenou pre Kitzbühel. Sprievodnými akciami podujatia boli rakúsky deň lanovkárov, galavečer a seminár O.I.T.A.F.

Novinky z veľtrhu Interalpin 2015

Sigma Symphony, Leitner Premium chair či vozeň Gangloff s dizajnom od Porsche. To je len krátky výber z noviniek, ktoré výrobcovia lanových dráh prezentovali na veľtrhu Interalpin 2015. Interalpin je najväčším veľtrhom horských technológií na svete. Prvý ročník sa v rakúskom Innsbrucku konal už v roku 1975. V dňoch 15. – 17. apríla 2015 Interalpin oslávil svoje 40. výročie a návštevnosť opäť prekonal rekord.

Dôraz na 3S

Dvaja najväčší výrobcovia lanových dráh na svete, Doppelmayr a Leitner, prezentovali vo svojich stánkoch úchyty pre trojlanové systémy 3S. Tejto technológii sa v ostatných rokoch dostáva čoraz viac pozornosti, a to na úkor dvojlanových systémov 2S či systémov funitel. V prospech 3S hrá napríklad nižšia spotreba energie než pri funiteloch a vyššia stabilita voči vetru v porovnaní

s 2S. Doppelmayr sa môže pochváliť viacerými aktuálnymi referenciami z oblasti 3S – v roku 2015 realizuje zariadenia v Mayrhofen (Rakúsko) a v Lao Cai (Vietnam). Leitner stavia tento rok 3S v Stubai (Rakúsko). Ako jednu z najväčších noviniek veľtrhu môžeme označiť predstavenie vozňa Symphony od Sigma Cabins (súčasť skupiny Leitner). Je určený práve pre trojlanové systémy 3S. Symphony ponúka nový dizajn od spoločnosti Pininfarina, špecialistu na automobilový dizajn. Pininfarina dizajnovala napríklad aj autá značiek Ferrari či Maserati. Symphony ponúka vďaka modifikovanej konštrukcii lepší výhľad pre pasažierov. Ako zaujímavý dizajnový prvok sú na vonkajšej strane vozňa nainštalované LED diódy. Prevádzkovatelia si budú môcť zvoliť rôzne opcie, ako napríklad individuálne kožené sedadlá, klimatizáciu či interiérové LCD displeje.

Najvyššie 3S na svete

Prvé vozne Symphony dodajú Sigma Cabins a Leitner ropeways na novú lanovku 3S v Zermatte (Švajčiarsko) v úseku Trockener Steg – Klein Matterhorn. Zariadenie nenahradí existujúcu visutú lanovku na danom úseku, ale doplní kapacitu a premávať bude v paralelnej trase. Nová 3S lanovka v Zermatte bude mať priamy pohon DirectDrive a jej otvorenie je naplánované na koniec roka 2018. Výstavba bude vzhľadom na nadmorskú výšku vrcholovej stanice (viac ako 3800 metrov) prebiehať niekoľko rokov. Pôjde o najvyššie položené 3S na svete. Leitner na veľtrhu predstavil aj ďalšiu novinku – vozeň Premium chair pre sedačkové lanovky. Ponúka automobilový dizajn, vyhotovenie z pravej kože, bubliny a vyhrievanie sedadiel. Prémiové sedačky dostane tento rok ako prvá

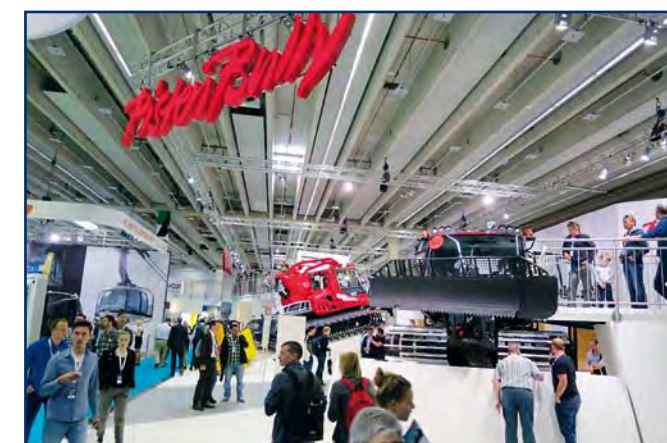
nová odpojiteľná osemsedačka Brunn v Kitzbüheli (Rakúsko).

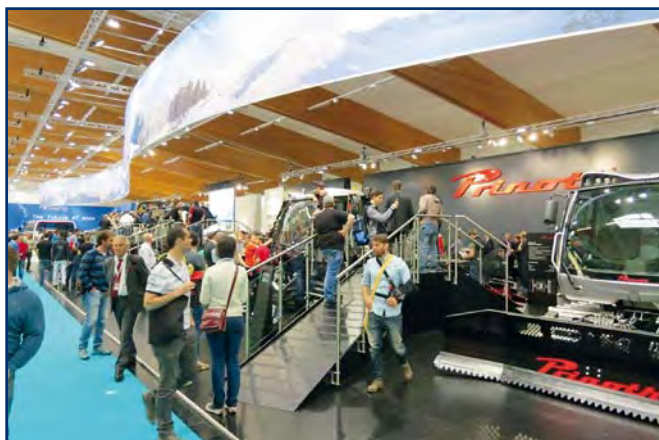
Kabínka s dizajnom od Porsche

Ďalšou veľkou novinkou je panoramatický vozeň pre jednonanové kabínkové lanovky od Gangloff (súčasť skupiny BMF) s dizajnom od Porsche. Vozeň ponúka unikátny oválny dizajn, dobrý výhľad pre pasažierov a individuálne čalúnené sedadlá. Prvú kabínkovú lanovku s Porsche dizajnom plánujú otvoriť koncom roka v Lenzerheide (Švajčiarsko).

Tatralift stavia tri odpojiteľné sedačky V uplynulých mesiacoch prebiehala výstavba troch odpojiteľných sedačiek Tatralift. Práce najviac postúpili v prípade odpojiteľnej štvorsedačky v Korbíelowe (Poľsko) a odpojiteľnej štvorsedačky v Moroznaya (Rusko). V oboch lokalitách už prebieha skúšobná prevádzka dráhy aj s inštalovanými vozňami. Počas uplynulej zimnej sezóny však tieto zariadenia ešte neboli v prevádzke pre verejnosť. Tretia odpojiteľná sedačka Tatralift, vybavená šesťmiestnymi vozňami s bublinami, je vo výstavbe v stredisku Szczyrk Beskid (Poľsko). Ide o jedno z menších stredísk v Szczyrku, nie je prepojené so strediskom SON, ktoré kúpila spoločnosť TMR. Ešte v roku 2014 sa realizovala základná betónová konštrukcia hornej aj dolnej stanice. Tatralift inštaloval koncom minulého roka oceľové nosníky dolnej stanice, výstavba bude pokračovať aj v tomto roku. Štvrtá ohlásená referencia Tatraliftu, odpojiteľná šesťsedačka s bublinami v Czarnej Góre Sienna (Poľsko), už nie je aktualitou v roku 2015, keďže došlo k modifikácii zámeru zo strany investora. Realizácia však nie je vylúčená v nasledujúcich rokoch.

Matej Petőcz, lanovky.sk, Ján Hulla

52. zasadnutie Prezídia ZCR SR

V poradí 52. zasadnutie Prezídia Zväzu cestovného ruchu SR sa uskutočnilo 5. mája 2015 v Bratislave. Rokovanie prezídia otvoril prezident zväzu Marek Harbulák, ktorý vykonal kontrolu uznesení z predchádzajúcich rokovaní.

V nasledujúcom bode rokovania podal podrobnú informáciu o činnosti Prezídia ZCR SR, v ktorej o. i. uviedol závery z konferencie o potenciáli cestovného ruchu pre rozvoj Slovenska, organizovanej Nadáciou Antona Tunegu pod záštitou podpredsedu parlamentu SR Jána Figela. Ďalej sa zmienil o konferencii organizovanej týždenníkom TREND na tému Firmy a školy 2015 – ako realizovať duálne vzdelávanie, ako aj o pracovnom stretnutí k štatistickému zisťovaniu a výkazom, uskutočnenom na Štatistickom úrade SR. Podrobne informoval o záveroch 4. zasadnutia

sektorovej rady Obchod, marketing, gastronómia a cestovný ruch k projektu Národná sústava kvalifikácií, v ktorej má zastúpenie aj LAVEX. Pani Ivona Fraňová podala informáciu o výsledkoch súťaže Top turistická destinácia, ktorá sa uskutočnila v rámci výstavy Mladý tvorca na veľtrhu práce JOB EXPO v Nitre. K pripravovanému materiálu Podpora domáceho cestovného ruchu SR prezident zväzu pripomenul, že táto otázka je jedným z bodov tzv. Akčného plánu, ktorý prijal MDVaRR SR v septembri 2014 a ktorý bol predmetom rokovania mimoriadneho zasadnutia P ZCR SR v decembri 2014. Uviedol, že uvedenou témou sa zaoberali viacerí členovia ZCR SR už v rokoch 2008 a 2009, keď presadzovali zavedenie tzv. dovolenkových poukážok. Upozornil, že

v súčasnosti Inštitút stratégií pri MDVaRR SR vyhlásil verejné obstarávanie na zhotovenie štúdie, ktorej výsledkom má byť návrh na zavedenie nástroja na podporu domáceho cestovného ruchu. Nástroj podpory domáceho CR má vytvoriť predpoklady na využívanie vybraných služieb cestovného ruchu a má pomôcť odbúrať finančné prekážky, ktoré sú najväčšou bariérou pre využívanie služieb CR domácimi návštevníkmi. V ďalšom bode rokovania Prezídia ZCR SR Marek Harbulák informoval prítomných o obsahu listu, ktorý Zväz hotelov a reštaurácií adresoval premiérovi SR, ako aj o dôvodoch oslovenia premiéra. V liste sa poukazuje na niektoré skutočnosti, ako napr. na to, že viac ako 90 % podnikov poskytujúcich ubytovacie a stravovacie

Zväz hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky

Hotelieri a odborníci z ďalších oblastí cestovného ruchu sa 12. – 13. mája 2015 stretli v bratislavskom hoteli Bratislava na jarnej konferencii Zväzu hotelov a reštaurácií SR. Hľadali riešenia nelichotivého vývoja turizmu na Slovensku.

Prezident Zväzu hotelov a reštaurácií SR Patrik Bočay v prvej panelovej diskusii na tému Prečo podporiť domáci cestovný ruch? poukázal na to, že za dva roky od prijatia dôležitej Stratégie rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 nebola splnená žiadna úloha, ktorá by prispela k rozvoju tohto odvetvia na Slovensku: „Cestovný ruch je brandžou bez kreditu.

Destinačný manažment je v plienkach, produkt málo konkurencieschopný, podiel turizmu na cestovnom ruchu stále nedosahuje úroveň okolitých krajín.

Kto ujedá hotelierom z rezňa?

neustále sa zhoršujúcich podmienok na podnikanie.

Viceprezident zväzu S. Macko mal pripomienku k faktu, ktorým ZHR SR poukazuje na skutočnosť, že MDVaRR SR nerealizovalo žiadne úlohy definované v stratégii rozvoja CR na Slovensku. Marek Harbulák spresnil, že ZHR SR poukázal na to, že okrem zákona o podpore CR nie je v súčasnosti zrealizovaná žiadna úloha, ktorá by sa uplatnila v praxi. Jednotliví členovia prezídia vyjadrili podporu ZHR SR

Tento segment pritom upravuje až 700 rôznych legislatívnych opatrení. Až 90 % podnikateľov v cestovnom ruchu tvoria mikropodniky a malé podniky – ako sa majú vyrovnáť s takou obsiahlou agendou, ktorá neustále narastá! Slovensko navyše ako jediná krajina Európy minulý rok zaznamenala prepad počtu zahraničných návštevníkov, prenocovaní a, samozrejme, aj tržieb. Podľa Patrika Bočkaya preto potrebujeme systémové, a nie jednorazové opatrenia, aby naša krajina mohla profitovať z potenciálu, ktorý v tejto oblasti má. Ivana Magátová, generálna riaditeľka sekcie cestovného ruchu MDVaRR SR, vo svojom príspevku prezentovala štatistické ukazovatele cestovného ruchu. „Na dovolenku chodí 56 % Slovákov, z nich ju na Slovensku trávilo 67 %. Väčšinu pritom tvoria krátkodobé pobyty.“ Ivana Magátová upozornila, že rezortné ministerstvo analyzuje zavedenie nástroja podpory domáceho cestovného ruchu. „Hľadá sa optimálna forma, keďže v rámci Európskej únie funguje voľný trh a toto opatrenie by sa vzťahovalo len na Slovensko. Rokujeme s Bruselom, aby sme predišli prípadným komplikáciám. Sú tu tri alternatívy: šeky, karty alebo forma daňovo-odvodových stimulov, ktorá sa javí ako najschodnejšia.“

Podporu cestovnému ruchu u našich južných susedov prítomným priblížil Ákos Niklai, prezident Maďarskej asociácie hotelov a reštaurácií. V roku 2010 maďarská vláda zmenila dovtedajší

k obsahu predmetného listu.

V rôznom prezident zväzu informoval o zaslaní blahoprajného listu Michalovi Sýkorovi, ktorý bol zvolený do funkcie predsedu ZMOS. Ivona Fraňová informovala členov prezídia o stretnutí organizácií zastrešujúcich turistické informačné centrá krajín V4, ktoré sa uskutočnilo 22. apríla v Kyjove. Výstupom stretnutia je podpísanie Deklarácie medzinárodnej spolupráce turistických informačných centier.

M. G.

systém dovolenkových šekov, ktorý bol zložitý a byrokraticky náročný, na tzv. Széchenyiho kartu. „Až 25 % domáceho cestovného ruchu sa platí touto kartou. Celkovo sa cez ňu naleje do turizmu a do ekonomiky 253 miliónov eur. Vďaka tomu môžu mnohé zariadenia, hlavne na vidieku, prežiť, inak by skrachovali.“ Prítom vidieckym zariadeniam v posledných rokoch stagnuje zahraničná klientela, no domáca rastie a pomáha vykryvať obdobie mimo sezónu. Druhý blok mal „štávnatejší“ názov: Kto nám ujedá z rezňa? V úvode vystúpil Róbert Kičina, výkonný riaditeľ Podnikateľskej aliancie Slovenska. Komplexnejšie sa pozrel na stav podnikateľského prostredia na Slovensku. Aj keď prognóza ekonomického vývoja do roku 2018 vyzerá optimisticky, najlepšie roky boli podľa neho pred desaťročím. Z prieskumov Podnikateľskej aliancie Slovenska sa ako najväčšie negatíva pravidelne vynárajú tieto: častá zmena legislatívy, nevykonalnosť práva, byrokracia, prieťahy na súdoch či problémy s rovnosťou pred zákonom. Ako pozitívne hodnotí boj proti daňovým únikom, súbeh mzdy a dávky v nezamestnanosti či platenie DPH až po zinkasovaní platby. Naopak ako mínusy vidí: zmätky okolo zákona o ochrane osobných údajov, rozšírenie platiteľov odvodov, pracovnú zdravotnú službu, daňové licencie, zmeny v odpisovaní. Alfou a omegou rozvoja je podľa neho odstraňovanie bariér podnikania. Zuzana Šedivá, členka ZHR SR, sa dostala doslova k rezni. Na príklade kalkulácie nákladov na rezeň v priemernej hodnote

4 eurá poukázala na to, že reštaurácia je na ňom dokonca stratová (– 18 centov). Zisk z jedla by mal pritom optimálne tvoriť 5 – 7 % z tržby. Navyše sa do nákladov premietajú neustále nové a nové povinnosti, ako napríklad preškoľovanie vodičov, povinný plavčík, ochrana osobných údajov, zdravotná služba, likvidácia odpadu či fiškálne moduly a káble PC. „Cenu spomínaného rezňa by sme tak mali zdvojnásobiť, čo je však nereálne.“

Navrhované opatrenia

Takmer 200 účastníkov konferencie a zástupcov brandže na jarnom stretnutí hotelierov vyjadrilo nespokojnosť s podmienkami, ktoré majú vytvorené

- na podnikanie. Svoje požiadavky definovali v opatreniach na zlepšenie podnikateľského prostredia:
- Zaviesť systémovú podporu domáceho CR.
 - Motivovať mladých ľudí k práci v CR znížením odvodového zaťaženia zo mzdy do výšky priemernej mzdy v SR.
 - Zvýhodniť sadzbu DPH na služby v CR na polovicu základnej sadzby.
 - Znížiť administratívnu záťaž odstránením nepotrebných opatrení v legislatíve.
 - Zrušiť daňové licencie.
 - Znížiť odvodové zaťaženie.
 - Zmeny v Zákonníku práce podporujúce sezónne zamestnávanie.

Všetky tieto opatrenia rozviažu ruky

podnikateľom, čo sa prejaví v tvorbe nových pracovných miest a v investíciách, z čoho bude profitovať aj štát. Hotelieri po opakovaných výzvach žiadajú predsedu vlády a rezortného ministra konať prijímaním opatrení, ktoré sa týkajú jednotlivých bodov definovaných v uvedených opatreniach na zlepšenie podnikateľského prostredia. Sme brandža, ktorá zamestnáva viac ako 120 000 zamestnancov priamo v ubytovacích a stravovacích službách a ktorá svojimi potrebami dáva prácu ďalším takmer 300 000 zamestnanom. Preto si cestovný ruch zaslúži primeranú, ba dokonca zvýšenú pozornosť.

Zdroj: ZHR SR

Peter Ivanka sa narodil 8. decembra 1960. Základnú deväťročnú školu navštevoval v obci Belá-Dulice, kde bol vynikajúcim žiakom. V rokoch 1976 až 1981 pokračoval na Strednej odbornej škole dopravnej. Veľmi aktívne sa zapájal do riešenia verejných vecí v rôznych funkciách tak v mládežníckych organizáciách, ako aj vo výbore TJ Družstevník Belá-Dulice. Pracoval v Železničných opravovniach a strojárňach vo Vrútkach a od októbra 1997 až doteraz v spoločnosti JASED, s. r. o., ako vedúci prevádzky lanovej dráhy. S manželkou Ivanou, rod. Kolajovou, majú dvoch synov – Petra a Tomáša, ktorých vychovávali s nesmiernou láskou

Za vynikajúcim priateľom Petrom Ivankom

a trepezivosťou. Smrť sa však 25. júla 2015 rozhodla, že ďalšie listy jeho ľudského príbehu ostanú prázdne a bude treba veľa času, aby bolesť z náhlejšej straty prebolela.

Keby sa bolesť všetkých nás prítomných vliala do jedného prúdu, možno by bol taký mohutný, že by dokázal oživiť srdce všetkým nám tak blízkeho a drahého človeka, ako si Ty, Peter! Ale to sa, žiaľ, nedá...

Tvoj odchod nám zasadil veľmi bolestivý úder. Nielen Tvojím blízkym, ale všetkým, ktorí sme Ťa poznali a mali radi. Už teraz nám chýba Tvoj úsmev, ktorým si nám prehrieval srdcia, a slová, ktorými si vyvolával pohodu v našej duši. Žiarivými očami si sa dokázal dívať na ľudí. Už nežiarila, lebo ich zavrela neľútostná smrť. Pohľadom nepozdravíš vychádzajúce slnko spoza Lysca, ktoré si tak rád pozoroval, kráčajúc ráno hore dolinou. Dolina Ťi bola druhým blízkym domovom. Od žiackych rokov si dokázal srdcom obdivovať všetko, čím príroda obdarila Jasenskú dolinu. Už v rannej mladosti, ešte počas štúdia a zamestnania v ŽOS Vrútky, si sa zúčastňoval na prácach v lyžiarskom stredisku. Práca Ťa bavila a službu športovým lyžiarskym aktivitám iných si bral ako potešenie. Po roku 1997 si natrvalo zakotvil pri lanovke a stal

sa aj jej náčelníkom. S porozumením a ohľaduplnosťou si prístupoval k všetkým zamestnancom lyžiarskeho strediska. Preto sme Ťa, Peter, mali všetci radi.

V krásnom prostredí Jasenskej doliny si spoznal aj svoju manželku Ivku. Aj Tvoji synovia vyrastali sprevádzaní radosťami, ale aj starosťami lyžiarskeho strediska, ktorého pevnou súčasťou si dlhé roky bol aj Ty.

Budú nám chýbať Tvoje vtipné telegramy, ktorými si nás obdarovával pri rôznych oslavách životných jubileí. Budú nám chýbať Tvoje šikovné ruky, ktorými si skrášľoval frizúry väčšiny pracovníkov strediska. Smútok z Tvojho odchodu je neskonálny, ale život musí ísť ďalej...

Do Tvojej rodiny vniesol bolestivý chlad, a ani sa nenazdáme a zima sa znesie aj na náš krásny kraj. Ty sa budeš starať o lanovky na nebeských zjazdovkách a nám každý zvuk a pohyb našej lanovky, ktorú si Ty dôverne volal Boženka, bude pripomínať Teba, a my všetci budeme v duchu ďakovať za chvíle, ktoré sme s Tebou prežili. Možno vietor vanúci od Lysca Ťi bude prinášať na Tvoju mohyľu pozdravy od nás všetkých a vďačnosť za to, čo si v živote urobil a ako si žil. Spi si sladko svoj večný sen...

Hotelierkou roka je Katarína Malová

Titul Hotelier roka po troch rokoch opäť putoval do rúk Kataríny Malovej, riaditeľky hotela Kaskády** v Sliači-Sielnici. Významné ocenenie, ktoré ako jediné na Slovensku zohľadňuje výkonnostné ukazovatele ubytovacích zariadení, prevzala z rúk prezidenta Zväzu hotelov a reštaurácií SR Patrika Bočkaya.**

„**Toto ocenenie znamená pre mňa presne to, čo aj pred tromi rokmi. Poskytuje mi spätnú väzbu, že to, čo robím ako manažérka hotela, robím dobre. Zároveň s týmto ocenením sa, samozrejme, zvyšujú aj isté očakávania. Je to pre mňa zaväzujúce, musím na sebe neustále pracovať, aby sa splnili. Hotel Kaskády pritom tento rok oslavuje 10 rokov svojho fungovania. V rebríčku Trend Top sme získali 4. miesto v rámci celého Slovenska, v hodnotení TripAdvisoru sme sa umiestnili v prvej desiatke slovenských hotelov, teraz prišiel titul Hotelier roka, takže mám až vnútorný strach, aby sme tie očakávania hostí zvládli,**“ povedala po udelení ocenenia Katarína Malová.

Za úspechom riaditeľky stoja aj zamestnanci hotela. Hotelier potrebuje podľa nej okrem manažérskych zručností aj niečo navyše. „Za tie roky mám už odskúšané, čo na ľudí zaberá a čo nie. Prevahu musia mať zamestnanci, ktorí potiahnu tých slabších. Môžeme im robiť školenia, tréningy, no rozhodujúci je osobný príklad. Keď mám nejaký slabý článok v hoteli, tak si to musím zmanažovať sama. Prídem s nimi napríklad na recepciu alebo do kuchyne a snažím sa ich svojou prácou naviesť na to, ako to majú robiť. Absolvujem takto s nimi pár služieb, a oni to už popritom podvedome absorbujú. Snažím sa im teda vždy dať ešte šancu. Paradoxne – rozlúčim sa so zamestnancami, ktorí dokážu podať perfektný výkon, ale nie sú tímovými hráčmi. Potrebujem,

aby tím fungoval, nie aby jednotlivci dosahovali individuálne výkony. Ja som tiež súčasťou toho tímu a potom aj oni spätne motivujú mňa. Sú mojimi najväčšími fanúšikmi,“ podotýka Katarína Malová. Získané ocenenie ma pozitívny vplyv aj na hostí. „Každý úspech hotela komunikujeme cez sociálne siete. Máme už vybudovanú silnú stálu klientelu, ktorá nám praje. Zároveň si cením spätnú väzbu od hostí, aj tú kritickú, pričom oni vedia, že mi to môžu povedať. Inak by sme sa nepohli z miesta. Aj vďaka takýmto pripomienkam zistíme ani nie tak chybu zamestnanca, ale najmä systému, ktorý môžeme potom lepšie nastaviť pre vyššiu spokojnosť našich hostí,“ uzatvára Katarína Malová. „Súťaž Hotelier roka je dlhodobý projekt nášho zväzu a jej vyhodnotenie je založené na objektívnych kritériách. Informácie, ktoré získavame zberom ekonomických údajov, slúžia našim členom ako nástroj, ktorý im umožňuje porovnávať výkonnosť svojho hotela s tými ostatnými. Pomáha im to odkrývať rezervy a slúži aj ako motivačný faktor. Pre víťaza, ale aj ďalších v poradí je to ohodnotenie ich náročnej a ťažkej práce. Toto ocenenie zároveň prináša hotelu mediálnu pozornosť a je výrazne pozitívnym signálom pri komunikácii hotela so zákazníkmi,“ vysvetľuje prezident ZHR SR Patrik Bočkay.

10 najlepších hotelierov

- Sylvia Hrušková, hotel International****, Veľká Lomnica
- Iveta Chovanová, hotel TRI STUDNÍČKY****, Demänovská dolina
- Ján Kolkus, Wellness hotel BYSTRÁ***, Bystrá
- Daniela Kordová, Wellness hotel BOROVICA****, Štrbské Pleso

- Katarína Malová, Spa & Kongres hotel KASKÁDY****, Sliač
- Marián Polák, hotel RING***, Orechová Potôň
- Marián Polák, hotel JÁNOŠÍK****, Liptovský Mikuláš
- Ján Svoboda, hotel Elizabeth****, Trenčín
- Júlia Szaffková, Wellness hotel KONTAKT****, Stará Lesná
- Zuzana Zadňančinová, hotel Zochova chata****, Modra

(Pozn.: hotelieri sú zoradení v abecednom poradí, nie podľa počtu získaných bodov.)

Ako súťaž funguje

Do súťaže o titul Hotelier roka je zaradený každý zástupca členského ubytovacieho zariadenia, ktorý sa zapojí do zberu ekonomických údajov za riadené zariadenie za bežný rok a ktoré korešpondujú so schválenými kritériami súťaže. Z predložených ekonomických údajov hodnotiaca komisia vyhodnotí stanovené kritériá pridelením bodov a zostaví rebríček úspešných súťažiacich. Účastníkovi súťaže, ktorý dosiahol najvyšší počet bodov, potom udelí prezident ZHR SR titul Hotelier roka.

Zdroj: ZHR SR

Bratislava 31. marca 2015 – Veľkoplošné fotografie dreveníc, prezentačné tablety na stolíkoch, veľké obrazovky, na ktorých sa v slučke premietajú filmy... Spojenie tradičných prvkov s modernými technológiami sa Slovenskej agentúre pre cestovný ruch vyplatilo. Na veľtrhu GLOBalnie v Katoviciach získala hlavnú cenu SUPER STOISKO.

Podľa hodnotenia členov odbornej verejnosti národný stánok výstižne charakterizuje našu krajinu. Adam Gasior, šéfredaktor špecializovaného turistického portálu WaszaTurystyka, netajil v súvislosti s prácou slovenských vystavovateľov nadšenie: „Veľmi sa mi páčila atraktívna prezentácia Slovenska. Zaujal ma komplex Elements Resort pri Šamoríne a nový Dunajský pivovar, ktorý môže Poliakov spestriť víkendové pobyty v Bratislave. Poliakov na Slovensko okrem už tradičných hôr, zámkov,

jaskýň či akvaparkov lákajú práve vínne a pivné cesty.“ Dovolenky na Slovensku sú prístupnejšie aj vďaka novému vlakovému spojeniu z Katovic do Žiliny.

Švédi majú radi Bratislavu a Tatry Viete o tom, že Švédi najradšej navštevujú na Slovensku mestá? Vyplýva to z poslednej účasti Slovenskej agentúry pre cestovný ruch na svetovom veľtrhu TUR v Göteborgu. Návštevníci zo Škandinávie chodia na Slovensko predovšetkým na výlety do prírody a užívajú si historické pamiatky slovenských miest: „Slovensko je krajinou, ktorú odporúčam navštíviť. Na kompaktnom priestore ponúka pulzujúci život v moderných aj historických mestách, v ich blízkosti turistiku v hlbokých lesoch. Poznáam len málo takých rozmanitých krajín“, pochválil krásy Slovenska Rolf Holmgren z cestovateľského časopisu Rese Revyn.

Rusov láka relax v kúpeľoch Pozitívny vzťah k Slovensku majú stále aj ruskí turisti.

Na Slovensko prichádzajú za kvalitnou kúpeľnou liečbou, modernými lyžiarskymi strediskami, čistým ovzduším a veľkolepými historicko-kultúrnymi pamiatkami. „Vysoko hodnotíme aj srdečný vzťah Slovákov k ruským turistom,“ povedala Larisa Martynova z ruského odborného časopisu Tourbusiness.

Na nedávnej výstave MITT Moskva sa predstavili spoluvystavovatelia z kúpeľných miest Dudince, Piešťany, Trenčianske i Turčianske Teplice, Bardejov či Vyšné Ružbachy. „V roku 2014 narástla dĺžka pobytov ruských turistov na Slovensku o 11 % na 4 dni, čo je o jeden deň viac ako celkový priemer. S takmer 170 000 prenocovaniami patria Rusi stále do prvej pätky,“ zdôraznil význam ruského trhu Marta Kučerová, generálna riaditeľka SACR.

Lyžiarsky zájazd do francúzskych Álp

V dňoch 20. – 28. marca 2015 sa členovia THS-DZ zúčastnili lyžiarskeho zájazdu do francúzskych Álp. Navštívili jedno z najväčších a najznámejších lyžiarskych stredísk na svete – Les 3 Vallées, ktoré disponuje 620 kilometrami upravených zjazdových tratí. Na zájazde boli aj zástupcovia LAVEX-u, záujmového združenia lanoviek a vlekov na Slovensku, s ktorým má THS-DZ dlhoročnú úspešnú spoluprácu. Napriek tomu, že išlo o súkromný zájazd, uskutočnilo sa aj niekoľko oficiálnych stretnutí so zástupcami francúzskej strany. Účastníci zájazdu sa 26. marca stretli v budove miestnej organizácie pre cestovný ruch s predstaviteľmi prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk Les Menuires a Val Thorens, ktoré sú spolu so strediskami Meribel a Courchevel súčasťou Les 3 Vallées. Na stretnutí nám francúzska strana predstavila mechanizmus vzniku, súčasného fungovania, ale aj perspektívy tohto svetoznámeho lyžiarskeho strediska. Mimoriadne zaujímavé bolo naše stretnutie s pracovníkmi zabezpečujúcimi záchrany na lyžiarskych svahoch. Navštívili sme hliadku tzv. Pisten security na najvyššie položenom bode celého strediska – na Mont Carone vo výške 3 200 metrov, kde sme si mali možnosť prezrieť jednak zariadenie

záchrannej stanice, ako aj samotný záchranný materiál a vybavenie, s ktorým naši francúzski kolegovia zasahujú priamo na svahoch. Cenné skúsenosti sme získali aj po stretnutí so šéfom miestnej Pisten security, ktorý nás prijal priamo vo svojej pracovni v centre Val Thorens. Vymenili sme si skúsenosti z organizácie výkonu záchrany na lyžiarskych svahoch na Slovensku i vo Francúzsku. Počas nášho pobytu sme boli svedkami viacerých záchranných akcií na lyžiarskych tratiach a mali sme možnosť bezprostredne porovnať našu činnosť s činnosťou francúzskych záchrannárov. Na základe získaných skúseností a poznatkov sme konštatovali, že materiálne vybavenie, ako aj spôsob záchrany a transportu je v oboch krajinách veľmi podobný, hoci v spomínanom stredisku je vzhľadom na jeho rozľahlosť objem činnosti neporovnateľne väčší a v závislosti od charakteru terénu aj náročnejší. Všetci účastníci zájazdu sa

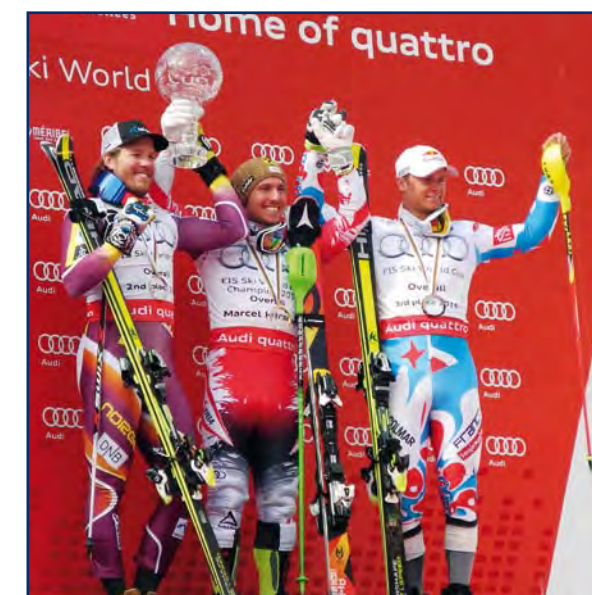
jednoznačne zhodli na tom, že sme uskutočnili veľmi užitočnú a vydarenú akciu, ktorá výrazne pomohla nielen k zvýšeniu našej lyžiarskej zdatnosti, ale aj získaniu neoceniteľných skúseností z problematiky prevádzky lyžiarskych stredísk a organizácie záchranej činnosti v nich. Niektorí účastníci zájazdu si hneď v prvý deň mohli vychutnať finále Svetového pohára mužov a žien v slalome a obrovskom slalome, ktoré sa konalo v nedeľu v stredisku Méribel.

Víťazi finále Svetového pohára v obrovskom slalome - ženy

Rokovanie so zástupcami Cluster montagne

Víťazi finále Svetového pohára v obrovskom slalome - muži

Ocenenie lyžiarskych stredísk

Ktoré stredisko má najlepšiu ponuku zjazdoviek? Ktoré stredisko má najkomfortnejšiu lanovú dopravu? V ktorom stredisku sú najlepšie ponuky pre čas po lyžovačke (Apres Ski)? Renomovanú štúdiu Best Ski Resort (Najlepšie

lyžiarske stredisko) spracováva v dvojročných intervaloch firma Mountain Management Consulting v spolupráci s Univerzitou v Innsbrucku. Pri príprave štúdie zisťovali názory u 48 000 zimných športovcov priamo na lyžiarskych terénoch v 55 vybraných TOP strediskách v Alpách. Výsledky prieskumu prezentovali koncom r. 2014 v Zürichu. Z hľadiska celkového hodnotenia sa na prvom mieste umiestnilo stredisko ZERMATT (Švajčiarsko) s výrazným náskokom pred ďalšími. Na druhom mieste je stredisko SEERFAUS FIS-LADYS v Rakúsku a na treťom stredisko AROSA vo Švajčiarsku v kantone Graubunden.

Prvý solárny „záračný koberec“ vo Švajčiarsku

V kantone Schwyz majú od konca r. 2014 novú atrakciu. Je ňou záračný koberec (Zauberteppich) pri lyžiarskom vleku Brunni, ktorý je poháňaný solárnou energiou. Solárne panely sú zabudované priamo na prevádzkových objektoch a dávajú viac elektrickej energie, ako pohyblivý koberec dlhý 50 m a vyvážajúci lyžiarov hore miernym svahom spotrebuje. Záračný koberec je zhotovený s pevným protišmykovým povrchom, čo umožňuje prepravu nielen lyžiarov, sánkarov či snoubordistov, ale aj peších. Rýchlosť koberca je nastaviteľná podľa potreby pre malých či dospelých klientov. Koberec je veľmi obľúbený najmä

u malých začiatníkov lyžovania, ktorí ešte nemajú odvahu využiť blízky malý lyžiarsky vleč. Koberec je výhodne situovaný medzi voľnou lyžiarskou plochou a paralelnou plochou, vyhradenou na sánkovanie.

Malé vleky výhodou

V stredisku Meiringen-Hasliberg (Švajčiarsko) potrebovali riešiť dopravu lyžiarov na úzkom mieste, kde sa stretali lyžiari, ktorí do terénu prichádzali, s lyžiarmi, ktorí sa už z terénov vracali, či s tými, ktorí chceli využiť gastronomické služby v období obeda. Preto dostalo toto úzke miesto názov „ucho ihly“, čo vystihovalo malý priestor, ale s kľúčovým významom. Po mnohých úvahách riešili problém výstavbou dvoch malých prenosných vlekov od firmy SUNKID. Prvý z nich – Mega Confort Star – je vybavený komfortnými tanierovými závesmi a funguje ako hlavná dopravná tepna cez toto úzke pásmo terénu. V čase špičky púšťajú do prevádzky aj druhý vleč SWISS CARD. Jeho výhodou je, že naň môžu lyžiari nastupovať z oboch strán. Oba vleky dokážu takto spolu prepraviť takmer 2 000 osôb za hodinu. Ďalšou výhodou je to, že sú výškovo nastaviteľné tak, aby mohli aj pásové mechanizmy upravovať terén. Osobitnou výhodou týchto vlekov je, že po skončení lyžiarskej sezóny môžu byť bez problémov demontované, čo je pre prírodu veľmi pozitívne. Poznatky z prevádzky 2 vlekov sú veľmi dobré a iste by sa dali uplatniť aj v iných strediskách.

Tirolskí lanovkáři sa usilujú o mladých turistov

Na spoločnom rokovaní Tirolského a Juhotirolského zväzu lanovej dopravy (Taliano) dominovala téma vzájomnej spolupráce a vytvárania podmienok pre mladých lyžiarov. Zaujímavý príspevok odznel od predsedu Zväzu Južného Tirolska pána S. Pichlera. Poukázal na pozitívny efekt malých dedinských vlekov. Nazval ich „strediská pred dverami“ alebo „vleky z dvora“. Uviedol, že takto pôsobi do 20 malých lyžiarskych stredísk s pár desiatkami malých vlekov. Vyzdvihol význam týchto vlekov pri získavaní mladých pre lyžovanie, a tým aj pre vytváranie klientely do budúcnosti. Uviedol, že pre pozitívne efekty týchto „dedinských vlekov“ sa veľké strediská dohodli, že ich budú materiálne, ale aj finančne podporovať, pretože pri menej priaznivých snehových podmienkach by museli zaniknúť. Je to iste príklad, ktorý stojí za zamyslenie a nasledovanie aj na Slovensku. Medzi ďalšie opatrenia na získavanie klientov do budúcnosti patria v Južnom Tirolsku „dovolenkové balíčky pre mladých“. Tie zahŕňujú okrem lístkov na vleky aj rôzne ďalšie výhody, ako je napríklad vstup do zábavného parku. Ten nemusí byť rozsiahly, ale mal by byť denne upravovaný. Iným lákadlom je lyžovanie s kamerami (kamera pripevnená k helme lyžiara), rôzne súťaže mládeže, festivaly, športové podujatia, ale aj iné aktivity pre menšie deti. Ako príklad starostlivosti o budúcich klientov slúžia najmä veľké strediská Flachauwinkel a Laax.

Nová otáčacia kabína

Na lanovej dráhe vo švajčiarskom stredisku Engelberg premávala kabínová lanovka Titlisbahn, ktorá používala už v roku 1992 obdivované kabíny, ktoré sa otáčali. Už pôvodný projekt rátať s otáčaním celej kabíny, ale švajčiarsky dozorný orgán to nepovolil. A tak sa otáčala len podlaha kabíny. Nový projekt vyriešil pripomienky dozorného orgánu a odstránil jeho obavy, čím získal súhlas na realizáciu. Nový zlepšený systém obsahuje mechanizmus na otáčanie na streche kabín, v kabíne nie je už stredová konzola, preto je viac miesta pre cestujúcich. Presklené kabíny umožňujú ideálne panoramatické výhľady do okolia. Úspech otáčacích kabín vo Švajčiarsku má už nasledovníkov aj v Palm Springs v Kalifornii (USA), ako aj na Stolovej hore (Tafelberg) v Južnej Afrike.

Technické údaje:

Počet kabín	2
Priemer kabín	4 840 mm
Kapacita kabíny	74 + 1 osôb
Dodávateľ lanovky	FEY AG
	Stans (Švajčiarsko)
Dodávateľ kabín	CWA Construction S.A.
	Olten (Švajčiarsko)

Prvý projekt mestskej lanovej dopravy v Mexiku

V hlavnom meste Mexico City, ktoré s 22 mil. obyvateľov rástlo rýchlo v počte osôb, ale dopravná infraštruktúra výrazne zaostávala, sú značné problémy

s prehustenou dopravou. Najviac sa to prejavuje v spojení okrajových štvrtí s centrom mesta. Verejnú dopravu riešia autobusmi, ale tie nedokážu odbremeniť preťaženú autodopravu. Preto vláda zadala projekt dvoch tratí kabínkových lanoviek, pričom prevádzkovateľom bude štátna firma. V súčasnosti je projekt už v realizácii a mal by sa ukončiť koncom roku 2015. Jeho realizácia skráti čas prepravy zo 45 – 60 minút pri autobusoch na 20 minút pri lanovkách. Navyše sa výrazne znížia exhaláty z výfukových plynov, a týmlepší životné prostredie. Mexické orgány projekt veľmi vítajú a podporujú. Poukazujú na dobré skúsenosti z iných miest Južnej Ameriky, napríklad v Bolívii alebo Kolumbii.

Technické údaje:

	úsek 1	úsek 2
Trat' ECATEPEC		
dĺžka trate	2 914 m	1 905 m
prevýšenie	55 m	62 m
počet podpier	108	76
max. rýchlosť	6 m/s	6 m/s
kapacita	3 000 os./h	3 000 os./h
kapacita kabíny	10 osôb	10 osôb
výrobca	Leitner	Leitner

Najväčšia mestská lanovka na euroázijskom kontinente

Primátor hlavného mesta Turecka Ankary pri slávnostnom otvorení prevádzky novej kabínkovej lanovky uviedol: „Nová lanová dráha predstavuje pre Ankaru rad výhod. Najmä pre obyvateľov štvrte Yenima, kde dôjde k výraznému poklesu autodopravy, a tým k zníženiu emisií a zlepšeniu životného prostredia. A v porovnaní s inými druhmi dopravy mesto ušetrí až 80 % nákladov na osobnú dopravu. Nová lanovka znamená úplný prelom v riešení osobnej mestskej dopravy v Turecku. Riešenie realizované v Ankare bude príkladom pre iné mestá krajiny.“ Odpojitelná jednolanová kabínková lanovka má 4 stanice, trasu dlhú 3,2 km a prepravnú kapacitu 2 400 os./hod. Kabínky majú vyhrievané sedadlá, osvetlenie a multiinfosystém.

Kabínky (10-miestne) premávajú 60 m nad zemou a poskytujú pôsobivé výhľady. Dve kabínky sú určené pre VIP-cestujúcich s koženými sedadlami, chladničkou a ďalšími zlepšeniami. Lanovka bude v prevádzke celoročne, denne od 6.00 do 24.00 hod. Dodávateľom lanovky, spájajúcej okrajovú štvrť s mestskou sieťou metra, je firma Leitner v spolupráci so sesterskou firmou, špecializovanou na výstavbu vysokých stožiarov najmä pre veternú energiu. To umožnilo realizáciu projektu v rekordne krátkom čase 6 mesiacov (čas vlastnej výstavby).

Z centra mesta na kopec za 3 minúty

Okolo švédskeho mesta Funasjällen sa rozprestiera najväčší región zimných športov celej Škandinávie. Ponúka veľa prírody, pokoja a priestorov pre oddychové voľné dni alebo chvíle. Od konca roku 2014, keď nová lanovka spojila mesto, ponúka región 320 km bežeckých lyžiarskych tratí, 150 km zjazdových tratí, 40 km tratí pre snežné skútre atď. Investície v rozsahu vyše 50 miliónov eur priniesli ovocie. K pozitívam regiónu patria najmä klasické škandinávské prednosti ako bohatá snehová nádielka, keď za sezónu nasneží až 5 m, a dobrá dopravná dostupnosť. Letisko v nórskom meste Roros je vzdialené iba 75 km a k dispozícii sú aj dobré cestné a vlakové spojenia s hlavným mestom Nórska Oslom. Ponuka regiónu Funasjällen zahŕňa štyri lyžiarske strediská a rozsiahly rôznorodý areál voľného času. Región sa bude ako TOP-destinácia športu a voľného času, a to nielen pre Škandináviu.

Technické údaje:

Počet miest v kabínke	8
Dĺžka trasy	862 m
Prevýšenie	316 m
Prepravná rýchlosť	5 m/s
Prepravná kapacita	737 osôb/h
Výrobca	Leitner

Podľa ISR spracoval:
Ing. Ivan Sutóris

Majestátne končiare Nízkyh Tatier korunujú centrum cestovného ruchu Horehronia. Jedno z najvýznamnejších stredísk v regióne Ski, Golf & Hotel resort Tále sa nachádza pod južnými svahmi Chopku. V stredisku Ski Tále s nadmorskou výškou 640 – 840 m ponúkajú výber zimných aktivít najrôznejšieho druhu. O plynulú prevádzku na svahoch sa stará 6 vlekov s kapacitou 4 110 osôb/hod. Lyžiarom sú k dispozícii precízne udržiavané trate pre náročných aj menej náročných lyžiarov, ale aj svah vyhradený pre začínajúcich lyžiarov. Celková dĺžka tratí je 2,77 km a je technicky zasnežovaná. Počas tradičného večerného lyžovania v piatky a soboty sú k dispozícii 3 lyžiarske vleky s dĺžkou tratí 1,5 km. O rozhovor o lyžiarskom stredisku SKI Tále sme požiadali Ing. Ľuboša Ďurindáka, generálneho riaditeľa a člena predstavenstva spoločnosti Tále, a.s.

*** Ako sa rozvíjalo lyžiarske stredisko Ski Tále, kto boli jeho priekopníci, kto sa najviac zaslúžil o vznik strediska?**

- Lyžovanie na Táloch siaha do čias dávnominulých, ale keď hovoríme o modernom lyžovaní, musíme sa vrátiť do roku 1998, keď sa začala písať novodobá história lyžovania, ktoré spĺňa všetky podmienky vyžadujúce pre lyžovačku.

V roku 1997 začali Železiarne v Podbrezovej ako majiteľ a zároveň investor pripravovať zámer znovuoživenia lyžiarskeho strediska na Táloch, vypracovala sa štúdia a vybudovala nová

zjazdovka. V roku 1998 boli uvedené do prevádzky prvé tri nové lyžiarske vleky

a zasnežovanie hlavnej zjazdovky s dĺžkou 900 m a prevýšením 200 m. Zároveň sa zjazdovka homologizovala podľa pravidiel FIS pre slalom mužov. V tom období bol, a stále je, v železniaroch aktívny lyžiarsky klub, ktorý sa zaslúžil o to, že v stredisku sa konalo veľa pretekov. Aj v rámci Veľkej ceny Nízkyh Tatier sa v našom stredisku na Táloch konalo niekoľko pretekov s medzinárodnou účasťou.

To boli začiatky rozvoja strediska, keď investorom boli Železiarne Podbrezová a garantom výstavby lyžiarskeho strediska pán Vladimír Zvarík, ktorý sa aktívne venoval lyžovaniu a bol hnacím motorom výstavby strediska, pričom sa podieľal na vytváraní celkovej koncepcie. V nasledujúcich rokoch sa dobudovala ďalšia zjazdovka v dĺžke 750 m a postavil sa lyžiarsky vlek H 100, kompletne sa rozšírilo zasnežovanie tak, že dnes sú technicky zasnežované všetky zjazdovky,

čo je vzhľadom na klimatické podmienky už nevyhnutnosťou. Musím povedať, že od roku 1998 sme ani jednu sezónu nevynechali pre to, že by sme nemali sneh. To je napokon naším cieľom, aby podmienky na lyžovanie na Táloch boli pre lyžiarov vždy veľmi dobré a profesionálne pripravené. Sme tak trochu povestní tým, že nemáme vysoké kopce ani dlhé zjazdovky, ale profilujeme sa ako stredisko pre rodiny s deťmi, na ktoré nadväzujú všetky služby – požičovne, lyžiarske školy, reštaurácie, bufety, toaleta. To všetko nájdú návštevníci takmer na jednom mieste. Myslím si, že tým sme vytvorili veľmi dobrý imidž strediska a ľudia sa k nám preto radi vracajú.

*** Pre čo všetko sa lyžiari môžu rozhodnúť pri návšteve vášho strediska v zime?**

- Stredisko ponúka počas celej zimnej sezóny takmer 3 km lyžiarskych zjazdových tratí, ktoré neustále upravujú dve snežné pásové vozidlá, z toho jedno s navijakom, keďže časť hlavnej zjazdovky je ťažká trať so sklonom 43 %. Pretože sme lyžiarske stredisko rodinného typu, snažíme sa ponúknuť aj ďalšie atrakcie pre návštevníkov, aby sa mohli nielen lyžovať, ale aj zabaviť. Robíme preto aj sánkarskú dráhu, snoutubingovú dráhu, pre deti detský kútik v „Stodole“, kde môžu rodičia s malými deťmi počkať, kým sa ostatní polyžujú.

V roku 2002 sme otvorili golfové ihrisko, ktoré tiež patrí do rezortu. Je to výhoda, lebo si tým celoročne udržiavame zamestnancov, čím môžeme garantovať aj kvalitu služieb a profesionálny prístup personálu, keďže nemusíme mať toľko brigádnikov.

Golfové ihrisko v zime využívame zároveň na bežecké lyžovanie, pre ktoré upravujeme 5 km dlhú bežeckú stopu. To je ďalšia bezplatná služba nášho strediska, nevyberáme za to peniaze. Takto sa snažíme naozaj vytvoriť komplexné rodinné lyžiarske stredisko so všetkým, čo lyžiari potrebujú.

*** Aké formy organizovaných podujatí – pretekov, lyžiarskych výcvikov a pod. – si vo vašom lyžiarskom stredisku naši uplatnenie?**

- V súčasnosti je podpora pre rôzne organizované lyžiarske podujatia – najmä preteky – značne utlmená či už zo strany Slovenského lyžiarskeho zväzu, alebo Ministerstva školstva SR, ale, ako som už spomínal, ešte v 90. rokoch sme organizovali veľmi veľa lyžiarskych podujatí – od predškôlkov, žiakov, ale aj medzinárodných pretekov – posledný bol tuším 70. ročník. Robili sme aj snoubordové preteky na snoubord crossovej dráhe, ale takéto podujatia si vyžadujú veľa úsilia nielen od lyžiarskych nadšencov, ale aj pri zabezpečovaní finančných prostriedkov. Lyžiarske strediská sa takýmto aktivitám dnes bránia, pretože dochádza k značnému výpadku tržieb a dnes sú strediská vystavené rôznym vrtochom počasia, a aj pri výpadku jedného víkendu sa môže

menšie stredisko dostať do existenčných problémov. Aj napriek tomu, že my máme situáciu o niečo ľahšiu, pretože máme aj letnú aktivitu – spomínaný golf, museli sme preteky prestať organizovať. Naše lyžiarske stredisko si obľúbili aj lyžiarske kurzy – základné, stredné aj vysoké školy, a to predovšetkým kvôli veľmi dobrému zázemiu a pre prijateľné ceny ski pasov. Nevýhodou strediska síce je, že nemá sedačkovú lanovku, ale zasa pre deti a začiatčníkov je prijateľnejšia preprava na lyžiarskych vlekoch.

*** Na akú klientelu lyžiarov sa stredisko zameriava, akými formami realizuje svoje marketingové aktivity a s akým úspechom?**

- Čo sa týka lyžiarskej klientely, ako som už uviedol, sme strediskom najmä pre rodiny s deťmi. Čo sa týka zahraničných návštevníkov, stredisko SKI Tále si veľmi obľúbili naši južní susedia – Maďari, no, bohužiaľ, v posledných rokoch sa kríza v Maďarsku dosť prejavuje na poklese návštevnosti. Aj napriek tomu je maďarská klientela zastúpená každoročne v najväčšom počte, po nej česká, čiastočne poľská. Návštevnosť sa v našom stredisku pohybuje na slušnej úrovni a už od roku 1998 bola každá sezóna, bez ohľadu na výkyvy počasia, veľmi dobrá. Výnimkou bola azda len posledná sezóna, ktorú sme otvárali až 30. decembra 2014, predtým sme vždy na Vianoce mali pripravené celé stredisko.

Za 4 – 5 dní sa nám podarilo pripraviť hlavnú zjazdovku, a to v plnej vrstve snehu 50 cm, čo svedčí o tom, že aj z pohľadu „palebnej sily“ našich snehových kanónov sme dobre pripravení využiť aj krátkodobé vhodné podmienky na zasnežovanie. To však bola naša základná priorita pri výstavbe strediska, pretože sme predpokladali, že zimy neprichádzajú ako voľakedy, keď sme začínali zasnežovať už koncom novembra. Takže celú skladbu a stratégiu zasnežovania sme volili tak, aby sme boli schopní pripraviť a udržať prevádzku strediska aj pri dlhodobých výkyvoch počasia. Nikdy nespúšťame prevádzku

trati, pokiaľ nemáme trate úplne zasnežené, t.j. v minimálnej vrstve snehu 50 cm, čo sa nám jednoznačne vypláca aj z dôvodu možnosti úpravy zjazdoviek počas celej sezóny na veľmi dobrej úrovni.

*** Stredisko SKI Tále je známe svojim golfovým areálom. Ako to v stredisku funguje v lete?**

- Golf je v našom stredisku hlavnou letnou aktivitou. Golfová sezóna trvá 6 mesiacov, počas ktorých pripravíme takmer 100 turnajov. Takže sme úplne vyťažení. Golfové ihrisko má plochu 60 ha, ktoré treba pravidelne udržiavať, starať sa o ne, čo je práca na každý deň. Takže v letnej sezóne majú zamestnanci činnosť vyplnenú, a keď sa končí v polovici októbra golfová sezóna, začína sa príprava strediska na zimu.

*** Ako je v stredisku postarané o bezpečnosť lyžiarov?**

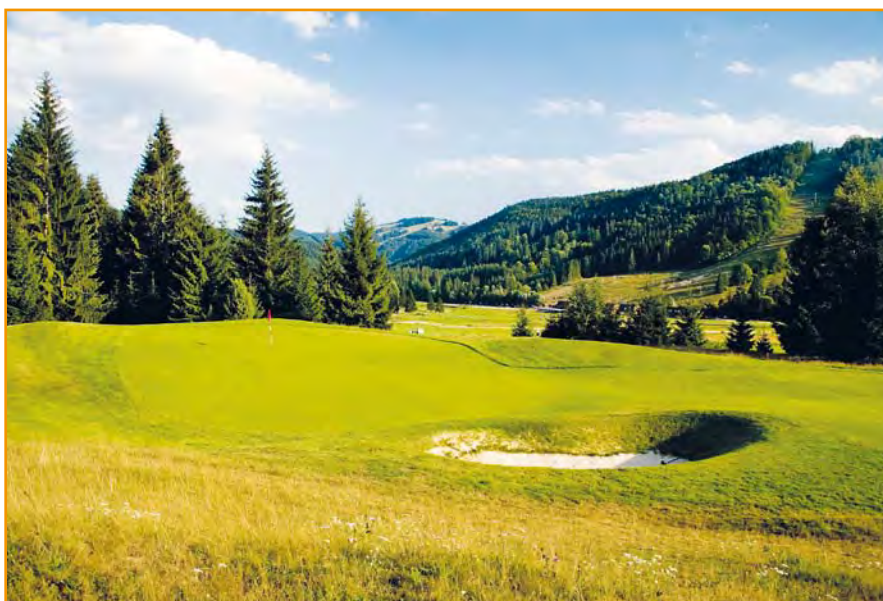
- Čo sa týka bezpečnosti, snažíme sa zjazdovky udržiavať na vysokej úrovni. Základom je totiž dobre upravená zjazdovka. Veľký dôraz kladieme na značenie a zabezpečenie tratí – všetky nebezpečnejšie miesta máme označené a chránené. Treba si uvedomiť, že lyžovanie je svojím spôsobom nebezpečný šport a každý lyžiar by sa mal pripojiť k rátať s určitým rizikom. No za najdôležitejšie považujem, aby lyžiari dodržiavali pokyny, ktoré sú na zjazdovkách, a dodržiavali lyžiarsky

kódex. Tým by sa veľa úrazom predišlo. Na poskytovanie prvej pomoci na tratiach máme vyškolených najmä vlastných zamestnancov, pričom niektorí z nich sú aj členmi Horskej služby.

*** Ako funguje spolupráca v regióne najmä v oblasti spoločných ski pasov?**

- V tomto prípade sme sa zapojili do regionálneho združenia cestovného ruchu a so strediskami, ktoré sú tu najbližšie – Mýto pod Ďumbierom, Chopok-juh, spolupracujeme aj v tejto oblasti, lebo každé stredisko je ináč profilované. Chceme našim klientom ponúkať možnosť, ako je to v zahraničí bežné, že keď si zakúpi lístok do jedného strediska, môže lyžovať aj v našom stredisku, a my si to potom navzájom rozúčtujeme. V súčasnosti máme jeden technický problém: každé stredisko má totiž iný lístkový systém, ale aj tento problém postupne riešime a v súčasnosti si teda určité druhy lístkov musíme vymieňať medzi sebou. Veríme, že v blízkej budúcnosti sa nám podarí lístkové systémy zjednotiť a táto služba bude komfortnejšia. Okrem toho sa snažíme spolupracovať aj s hoteliermi v doline tak, aby sme vytvárali rôzne výhodné balíky. Jedným z nich je Horehronie ski pas – spolupráca týchto troch stredísk, spojených aj ski-busmi. Ďakujeme za rozhovor.

Ing. M. Grešo

Ján Gavalier – 70-ročný

Dňa 14. júla t. r. sa dožíva významného životného jubilea – 70 rokov – dlhoročný predseda Predstavenstva LAVEX-u Ing. Ján Gavalier. Narodil sa v Štrbe pod Tatrami, čo predurčilo celú jeho životnú púť. Od malička dvíhal svoj zrak k Vysokým Tatrám. Vyplnil sa mu životný sen – žiť aj pracovať v Tatrách. Študentské časy prežil na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Ružomberku. Po jej absolvovaní pokračoval v štúdiu na Strojníckej fakulte SVŠT v Bratislave, ktoré ukončil v roku 1969. Ani počas štúdií nezabúdala na Tatry. S bratislavskými horolezcami chodil na cvičné skaly na Pajštún a Sološnicu. Cez prázdniny brigádničil v Horskej službe v Smokovci. Vo štvrtom ročníku prerušil štúdium, aby si mohol na istý čas vyskúšať „nosičské remeslo“ a v zime zasa pozíciu lyžiarskeho inštruktora.

Po skončení štúdia bol krátko zamestnaný vo VÚCHV vo Svite, no len čo sa mu v roku 1973 naskytla príležitosť pracovať vo Vysokých Tatrách, odišiel do novovytvorenej Tatranskej správy účelových zariadení v Smokovci. Začínal pri lanovkách, lyžiarskych vlekoch a lyžiarskych tratiach a vtedy ešte netušil, že to bude až do jeho dôchodku. Vo Vysokých Tatrách bol pri výstavbe prvého francúzskeho lyžiarskeho vleku POMA na Štrbskom plese (1975), v rokoch 1977 – 1978 pri výstavbe prvej lanovej dráhy POMA na Skalnatom plese, potom nasledovali lyžiarsky vlek na Solisku (1985), LD mostíky na Štrbskom plese (1993), LD Solisko na Štrbskom plese (2002), LD Bachledova dolina (1985), LD Furkota (2011). K tomu, samozrejme, neodmysliteľne patrilo budovanie infraštruktúry, najmä technického zasnežovania a lyžiarskych tratí. Za jeho pôsobenia sa s technickým zasnežovaním ako prvým na Slovensku začalo práve na Štrbskom plese. Od roku 1973, keď sa stal členom predstavenstva LAVEX-u, sa aktívne zapájal do jeho činnosti najmä v technicko-prevádzkovej oblasti, ako aj v oblasti technickej legislatívy, legislatívy úpravy, značenia a bezpečnosti lyžiarskych tratí. Je zakladateľom pretekov lanovkárov, ktorých prvý ročník sa konal v roku

1982 na Štrbskom plese za účasti asi 35 súťažiacich. Odvtedy na tomto každoročnom tradičnom podujatí býva často aj 200 či viac pretekárov. V roku 1998 sa Ján Gavalier stal predsedom Predstavenstva LAVEX-u a v tejto funkcii pracoval až do roku 2013. Patrí medzi zakladateľov Poradného zboru LD na Slovensku. Bol členom redakčnej rady časopisu LAVEX info, spolupracoval pri kategorizácii lyžiarskych stredísk, pri organizovaní medzinárodných výstav INTERLAVEX. Spolu s vedením LAVEX-u a v spolupráci so Sekciou cestovného ruchu, Agentúrou pre rozvoj CR a Združením CR na Slovensku aktívne podporoval rozvoj nášho zimného cestovného ruchu. Ako sa sám vyjadril, aj LAVEX-u ďakuje za to, že jeho zamestnanie sa mu stalo koníčkom, že sa v minulosti dostal na lyžiarske študijno-tematické zájazdy do Francúzska, Rakúska, Švajčiarska a Talianska. Tie veľmi ovplyvnili jeho ďalšiu profesijnú činnosť a ešte viac umocnili jeho vášeň pre lyžovanie, ktorá mu zostala doposiaľ. V mene redakcie časopisu LAVEX info a celého združenia LAVEX Ti, Janko, prajeme do ďalšieho života pevné zdravie, radosť a pohodu v rodinnom kruhu a lásku k horám, ktoré sa od malička stali Tvojou vášňou.

Redakcia

Vzácné jubileum Dr. Jána Šeba

V uplynulých dňoch sa dožil významného životného jubilea – 70 rokov Dr. Ján Šebo, CSc., dlhoročný pracovník v oblasti zimného cestovného ruchu v lyžiarskom stredisku Pezinská Baba. Ako člen klubu sa v uplynulých rokoch aktívne zapájal do obsluhy horských dopravných zariadení, systému mechanického zasnežovania, práce s mládežou v oblasti pretekárskeho lyžovania. Rozhodujúcim spôsobom sa podieľal na investičnej výstavbe v stredisku Pezinská Baba a obnovení prevádzky lyžiarskeho strediska na Zochovej chate v roku 2003. Svoju pracovnú aktivitu doviedol ako vedúci lyžiarskeho strediska. V súčasnosti je

členom výkonného výboru LK Baba. Bohatú celoživotnú aktivitu v posledných rokoch – konkrétne od roku 2005 – nasmeroval na výstavbu lyžiarskeho strediska v Pavčinej Lehotě. Vybudoval stredisko s celoročnou prevádzkou (v lete s prevádzkou letnej bobovej dráhy). Ani v súčasnosti neodíšiel do dôchodku a pokračuje v investičnej výstavbe a odbornej výchove mladých pracovníkov v lyžiarskom stredisku Pavčina Lehota. Aj pri intenzívnom pracovnom vyťažení nezabúda na svoju rodinu a koníčky, ku ktorým patrí predovšetkým práca vo vinohrade, kde vždy nájde psychickú a fyzickú rovnováhu.

Pri príležitosti významnej životnej udalosti Dr. Jánovi Šebovi, CSc., prajeme pevné zdravie, spokojnosť v rodine a ešte veľa sil pri realizácii začatých aktivít v cestovnom ruchu.

Redakcia časopisu

Je to naozaj tak – 60-ročné životné jubileum na prelome rokov dobehlo aj večne mladého, doteraz však stále „starého mládencu“, kolegu Jozefa Rojčka. Takéto výročie je pravdepodobne pre väčšinu z nás dôvodom na obzretie sa za nielen osobným, ale aj pracovným životom, nehovoriac o tom, že tento vek bol a je pomaly dôchodkovým medzníkom, keď sa patrí vykonať akúsi „životnú inventúru“ a nájsť si chvíľku na zhodnotenie toho, čo človek prežil, čo dosiahol, s nadhľadom pozrieť na to, čo sa mu v doterajšom živote podarilo alebo nepodarilo, či z rýchleho súčasného životného tempa trochu ubrať, alebo, naopak, dobehnúť zameškané. Jozefa Rojčka – „Rojka“, ako ho väčšina z nás skrátené nazýva, pozná okrem slovenských lanovkárov hádam polovica ľudí na Slovensku, lebo kamkoľvek sa s ním v rámci pracovných ciest pohnem, či je to lyžiarske stredisko, mestská ulica, chata, benzínová pumpa, reštaurácia, alebo obchod v ktorejkoľvek dedine, všade stretáme jeho známych a ľudí, ktorí ho poznajú a ktorí ho pri stretnutiach vždy prví pozdravia.

Málokto z nás o sebe rád rozpráva alebo píše a o Rojkovi to platí dvojnásobne. Je mu bližšia skôr nenápadnosť a skromnosť, ako púťanie pozornosti na seba. Poznáam ho a robím s ním už 32 rokov, napriek

tomu nie je pre mňa jednoduché vybrať z jeho osobnosti to podstatné a výstižné, čo by som chcel alebo čo by sa patrilo o Rojkovi pri takejto príležitosti povedať. Viem o ňom, že je mimoriadne aktívny a ako elektrikár stále niečo robí, nemá čas na oddych a hlavne na seba. Keď sa v robote v piatok rozchádzame, prajem mu vždy pokojný víkend, no v pondelok sa zasa dozvedám, že kamarátom a známym bol opraviť pokazený bojler, zásuvku či elektrické kúrenie, naladiť televízor, pripojiť novú práčku, ozvučiť futbalový zápas, niekomu pozrieť a poradiť s elektroinštaláciou, domov mu zaiste niekto priniesol žehličku, lampu či rádio, aby sa na to – akože – „len“ pozrel, pričom v noci stihol ešte dopísať revízne správy. So sebou stále nosí zoznam elektronických súčiastok a náhradných dielov, ktoré na opravu týchto zariadení zháňa po celom Slovensku. Vravíme o ňom, že kde iní s opravami končia, Rojko iba začína, opravuje naozaj všetko – od hodínok až po elektrické ovládanie kostolných zvonov, pouličné osvetlenie, zabezpečovacie

súbory a relé lyžiarskych vlekov, od vetromerov, tlačiarňí, nabíjačiek, vianočného osvetlenia až po snímacie prvky v hydraulike ťažkého nakladača. Práve ochota pomáhať iným ľuďom kedykoľvek a kdekoľvek, nehládajúc pritom na seba, na svoj voľný čas alebo vlastnú rozrobenú robotu, je to, prečo ho množstvo ľudí pozná a vyhľadáva. Niekedy mám pocit, že niektorí z nich jeho pomoc aj zneužívajú. Táto obetavosť a pomoc iným je jeho akoby ďalším zmyslom a životným poslaním. Patrí sa však vrátiť na začiatok a pripomenúť si o ňom aj niečo konkrétnejšie. Narodil sa v zaujímavý zimný deň – na Nový rok, v čase, keď všetci oslavujeme, ale jeho životná cesta sa rozhodne k oslavnému dňu prirovnať nedá. Niekedy udalosti a životné situácie, ktoré prežil, boli skôr problémové a neľahké. Takou bola isto strata otca, keď mal len šesť rokov a začínal chodiť do základnej školy, čo pre rodinu s tromi malými deťmi znamenalo veľké, až existenčné problémy. Neskôr bolo potrebné riešiť presťahovanie a zariaďovanie nového bytu, keďže rodnú dedinu – starú Liptovskú Sielnicu – zatopili vody Liptovskej Mary. Základnú školu navštevoval najskôr v Liptovskej Sielnici a po spustení napúšťania priehrady v novopostavenej škole v neďalekých Kvačanoch. Skromné rodinné zázemie mu nikdy nedovolilo „vyskakovať“, a keď chcel v študentských rokoch niečo pre seba alebo bolo treba pomôcť mame s domácnosťou, peniaze si musel zarobiť. Cez prázdniny alebo počas voľných dní chodil na rôzne príležitostné brigády, najčastejšie na stavby. Pri murároch sa zdokonalil až tak, že neskôr na stavbách pre rodinu či príbuzných a známych už aj sám muroval, a neskôr ako elektrikár robil aj elektroinštalácie. S elektrinou sa začal zoznamovať v roku 1970 po nástupe na elektro-technickú priemyslovku v Liptovskom Hrádku. Po skončení školy sa zamestnal vo Výskumnom ústave telekomunikácií – VÚT Praha, ktorý mal pobočku v TESLE Liptovský Hrádok. Dvojročnú základnú vojenskú službu si „užíval“ na letisku Mošnov pri Ostrave.

Po ďalších dvoch rokoch v Liptovskom Hrádku sa v marci 1979 zamestnal ako revízny technik elektrických zariadení na Záujmovom združení lanoviek a vlekov v Liptovskom Mikuláši a lanovkám zostal verný až doteraz, čo je už úctyhodných 36 rokov. V súčasnosti je v LAVEX-e služobne aj vekom najstarší pracovník. Je prirodzené, že spolu občas spomíname – niekedy úsmevne, niekedy vážne – na minulé časy, zážitky a udalosti, ktorých bol účastníkom, porovnávame vtedajšiu dobu a technické zariadenia, spomíname na ľudí, ktorí v tých časoch v lanovkárskej oblasti pracovali, pracujú, ale aj na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Je toho veľa, čo Rojko v združení za tie roky zažil, čím prešiel, na čom pracoval alebo pri čom bol. Niečo z jeho aktivít, činností a momentov pripomeniem. Samozrejmosťou a najviac vykonávanou činnosťou revízneho technika elektrických zariadení LD a LV sú revízie. Osobitnou kapitolou boli, a ešte stále sú, východiskové revízie elektrických zariadení lanových dráh, pri ktorých sa vždy natrafia nejaké konfliktne situácie, problémy s meškajúcou stavbou, chybným, nedodaným alebo nefungujúcim zariadením, rozdielmi v technickej dokumentácii, termínmi, nehovoriac už o tom, že v minulosti pri obhajobe východiskovej revíznej správy so zástupcami ŠOTD, napr. s J. Matejkom alebo F. Brantálom, išlo často aj o obhajobu vlastného odborného osvedčenia revízneho technika. Ako Rojko hovorí, neraz sa iskrilo či už v starej kabíne v Otupnom, na LD v Drienici, Malej Lucivnej, Harrachove, Svätom Petri, na Kojšovskej holi, v Mariánskych Láznach, na Chopku-Juhu, Plejšoch, Jasenskej doline, Donovaloch alebo na Štrbskom plese... Práve revízny technik je často pri týchto akciách sprostredkovateľom i tíničom problémov medzi investorom, dodávateľom a štátnym dozorom, keď sa nestíha splniť dohodnuté, chýbajú potrebné doklady alebo vznikajú iné nedorozumenia. V tejto súvislosti spomína aj na nebezpečnú situáciu, keď na novej lanovke pracovníci zakladali sedačky, na ktorých sa objavila výrobná chyba na pevných uchyteniach, z ktorých vystreľovali skrutky a ohrozovali ľudí. Neraz sa stalo aj to, že núdzový pohon novej LD nedokázal naloženú záťaž pri schvaľovacej skúške utiahnuť. Ďalšou jeho významnou aktivitou je školenie, v minulosti najmä školenie obslúh lyžiarskych vlekov, na ktoré sa jeho zásluhou vyhotovili rôzne názorné praktické pomôcky pre zabezpečovacie zariadenia. Množstvo vlekárov na Slovensku si v rámci školení a záverečnej skúšky isto spomenie na hľadanie chýb na skrinke SU 401 s pripojenými KV SPL, STOP 1, STOP 2 a ďalšími prvkami, alebo na odjazd lyžiarov riadený semaforom. Aj elektrifikácie školenia vždy pre neho

znamenajú poctivú prípravu, nielen čo sa týka noriem a predpisov, ale predovšetkým sa snaží účastníkom odovzdať čo najviac praktických skúseností a poznatkov, ktoré sám na elektrických zariadeniach lanoviek, vlekov či pri opravách iných mechanizmov riešil. Kto z dnešných lanovkárov vie, čo to bolo AJH 77, watmetrická ochrana, CVC 4, indukčný regulátor alebo načo bol rádioizotop v dopravnom lane?! Trochu inou aktivitou bola jeho trojmesačná práca ako elektrikára pri obsluhu LD Drienica-Lysá v začiatkoch prevádzky tejto lanovky, kam ho bývalý riaditeľ P. Ferenčík vyslal v rámci technickej pomoci, alebo takisto trojmesačná zahraničná stáž v rakúskom lyžiarskom stredisku St. Anton so zámerom získať nové technické poznatky a skúsenosti v oblasti OHDZ. Faktom je, že hlavne na Drienici si svoje užil pri riešení rôznych technických, organizačných a prevádzkových problémov. Patrí sa tu pripomenúť aj činnosť, ktorou je asi najviac známy, a to sú opravy elektrického zariadenia lyžiarskych vlekov a v minulosti aj lanoviek. Neraz v zimnej sezóne rieši telefonáty z lyžiarskych stredísk, že im nejde vlek, že sa vypína, pridte sa na to pozrieť... Mnoho prevádzkovateľov pozná ten murphyovský zákon, že vždy, keď sa blíži víkend a stredisko je plné ľudí alebo sú preteky, zaručene nastane porucha. Rojko neraz ratoval prevádzkovateľov v takejto situácii.

O tom, ako sa opravujú tieto zariadenia v silnom mraze, vetre a tme, len pri svetle bateriek, by vedel veľa rozprávať. Pri revíziách vlekov má pre istotu so sebou vždy letovačku a drobné súčiastky na opravy zabudovaných zariadení, ktoré v prípade potreby robí takpovediac na kolene. Bolo by toho ešte veľa, čo by som chcel o Rojkovi a jeho pracovných činnostiach povedať, ale to je skôr na debatu a spomienky v užšom kruhu. Na záver ešte niečo o jeho mimopracovných aktivitách ako športovca, funkcionára a poslanca v rodnej obci. Ako každý dedinský chlapec hrával futbal a hokej a v školských rokoch pretekal v cezpoľnom behu. Ešte počas aktívnej futbalovej činnosti (1977 – 1979) bol hospodárom, neskôr tajomníkom TJ a zároveň aj funkcionárom Okresného futbalového zväzu ČSSTV v Liptovskom Mikuláši, kde v hospodárskej komisii pôsobil 8 rokov. V týchto rôznych funkciách pôsobil až do konca 90. rokov. Bol aj futbalovým rozhodcom, dokonca rozhodoval súťaže krajskej hokejovej ligy dorastu. Od roku 1977 až dodnes je vo svojej obci dobrovoľným hasičom a všetci dobre vieme, že hasiči na dedinách sú prakticky nápomocní pri všetkých dôležitých mimoriadnych udalostiach, ale aj pri rôznych kultúrnych a spoločenských podujatiach. V minulosti hrával divadlo v miestnom ochotníckom súbore a zároveň bol aj členom zboru pre občianske záležitosti, ktorý

mal v obci na starosti sobáša, uvítanie detí do života a pohreby. Neraz spomína, že v sobotu musel rovno od murárov zo stavby utekať na slávnostný svadobný obrad, kde si odrecitoval básničku, a ak sa ženil kamarát, bolo treba ísť aj na svadbu a z nej sa v nedeľu poponáhľať rovno na futbalové ihrisko. V obci mu pribudla ešte aj starostlivosť o verejné osvetlenie, a aby toho nemal málo, bol dve volebné obdobia poslancom, kde práve v druhom období bolo treba riešiť zložitý finančný problém na zabezpečenie fungovania obce a obecného úradu. Niekedy sa čudujem, s čím všetkým sa Rojko zaoberá a čo rieši, väčšinou za iných, a ako to všetko stíha. Ako som už spomenul, obetavosť a pomoc iným je jeho zmyslom a životným poslaním. S prirodzenou samozrejmosťou a ochotou kedykoľvek pomôcť je vždy k dispozícii všetkým, ktorí ho o to požiadajú. Vtedy nepozná slová „nemám čas“ alebo „nemôžem“.

Pre toto všetko mu chcem popriať, aby mu táto výnimočná vlastnosť vydržala čo najdlhšie, a k životnému jubileu zaželať do ďalších rokov pevné zdravie, dobrú náladu, životný nadhľad a pohodu, čo najviac životných radostí a pekných chvíľ.

P. Grieš, LAVEX Liptovský Mikuláš
Ku gratulácii sa pridáva aj celá redakcia časopisu LAVEX info.

SAFETY

OUTDOOR LEISURE

ROPEWAYS

SNOWMAKING

One partner, many solutions

Developing and designing innovative
solutions for mountainous areas

Nová mobilita pre San Francisco Bay Area

Nový Cable Liner spája medzinárodné letisko v Oaklande s miestnou dopravnou sieťou BART iba za 8,5 minúty.

Dňa 22. novembra 2014 sa to stalo skutočnosťou: doteraz najväčší projekt v histórii firmy Doppelmayr Cable Car GmbH & Co KG (DCC) odštartoval oficiálnu prevádzku s cestujúcimi. Predchádzali tomu mesiace intenzívnych testov vrátane tridsaťdňovej skúšobnej prevádzky za reálnych prevádzkových podmienok. Výsledkom je disponibilita > 98,0 % počas 20 prevádzkových hodín denne.

Prvé snahy regionálne zodpovedných činiteľov prepojiť medzinárodné letisko v Oaklande, ako aj San Francisco so systémom verejnej prímestskej dopravy (BART) siahajú do roku 1970. V roku 2009 sa DCC podarilo získať objednávku s ekonomicky a technicky presvedčivým konceptom. Po technickej stránke zariadenia realizuje DCC po prvý raz takzvaný Pinched Loop systém. Tento systém od DCC tvorí dvojité pojazdná dráha pozdĺž trasy, ako aj jednotlivé pojazdne dráhy v konečných stanicach, pričom spínacie výhybky umožňujú zmenu na konkrétnom úseku trasy. Štyri lanové slučky, všetky napojené na strednú stanicu (Doolittle), poháňajú štyri vlaky, synchronizované v okruhu. Prechytanie a odovzdávanie vlakov z jednej lanovej slučky na druhú sa uskutočňuje vo chvíli, keď lano stojí, pričom v každom okamihu je jednému lanu priradený vždy jeden vlak. Po technickej stránke sa použili nové podsystémy, ako výhybky a prechytania. Štyri klimatizované vlaky, skladajúce sa z troch vozňov, pričom možno prechádzať z jedného vozňa do druhého, sú vybavené informačným systémom pre cestujúcich. Vlak je uložený na tzv. otočných podvozkoch Jakobs. Na zabezpečenie

(funkčnosť a dlhú životnosť) týchto nových technológií sa už vopred vyvíjali aktivity na testovacom polygóne vo Wolfurte (štart v roku 2010), čo výrazným spôsobom prispelo k úspechu projektu. Presvedčivý koncept prevádzky a údržby zariadenia DCC podnietil zákazníka, prímestskú sieť BART, zadať vedenie prevádzky na 20 rokov takisto spoločnosti DCC.

CLP Oakland Airport Connector
Zadávateľ: San Francisco Bay Area
Rapid Transit (BART)
Otvorenie: 22. november 2014
Dĺžka trasy: 5 100 m (dvojitá pojazdná dráha)
Dopravná rýchlosť: 14 m/s
Čas jazdy: 8,5 min. (od konečnej po konečnú)
Prepravná kapacita: 1 490 osôb/hod.

Vyznamenanie za inovatívne nápady

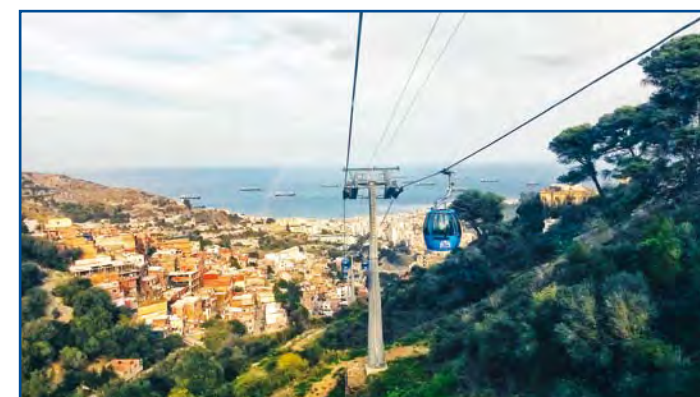
Rakúsky zväz inovátorov, držiteľov patentov a vynálezcov (OPEV) vyznamenal v polovici októbra 2014 firmu Doppelmayr Kaplanovou medailou. Toto uznávané ocenenie, pomenované podľa prof. Dr. Viktora Kaplana, vynálezcu rovnomennej turbíny, bolo zapožičané firme Doppelmayr v kategórii Vynálezy a inovácie. Cieľom vyznamenania je motivovať záujem inovatívnych mozgov v krajine chudobnej na suroviny, akou je Rakúsko, o vývoj výnimočných produktov a služieb.

Priekopnícky výkon v Alžírsku

Nová mestská lanová dráha bola úspešne postavená na geologicky zložitom podloží.

Lanové dráhy ako mestské prepravné prostriedky majú v Alžírsku tradíciu. Oued Koriche je po Constantine, Tlemcen a Skikda najnovším zo štyroch súčasne objednaných zariadení, ktoré realizovala Garaventa AG v Alžírsku. Aj to, že experti lanových dráh disponujú rozsiahlym skladom náhradných dielov priamo na mieste, je veľkou výhodou nielen pre Entreprise du Métro d'Alger (EMA). Alžír

vykazuje s cca štyrmi miliónmi obyvateľov vysokú hustotu zastavanosti a čiastočne je vybudovaný na strmých svahoch. Nové lanovkové prepojenie premostuje tieto svahy a spája v meste dolné štvrte so strednými a hornými. Zabezpečuje, aby sa cestná doprava v meste ešte viac nerozrastala.

zvládla sa však tým najlepším spôsobom: experti lanových dráh museli ukotviť konštrukčné prvky do hĺbky približne 30 m s celkovým počtom 200 betónových pilierov. EMA mohla otvoriť zariadenie v roku 2014.

Pre zadávateľov bol výber firmy Garaventa dobrou voľbou. Realizácia bola z dôvodu štruktúry podložia, ako sa predpokladalo,

Zadávateľ: Entreprise du Métro d'Alger – EMA
Miesto: Alžír (Alžírsko)
Typ zariadenia: odpojiteľná kabínová lanovka
Max. prepravná kapacita: 3 000 osôb/hod.
Počet kabín: 72, každá pre 15 osôb
Dĺžka lana: celkom 5 924 m
Realizácia: 2009 – 2014
Dĺžka trasy: 2 908 m
Prevýšenie: 307 m

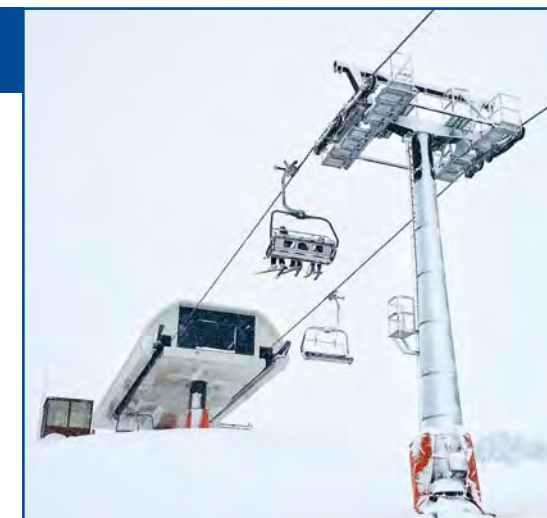
Viac ako 30 rokov dôvery

Skupine Doppelmayr/Garaventa bolo cťou realizovať 21 zariadení v Baqueira-Beret, najväčšom lyžiarskom centre Španielska. Tento nový magnet, priťahujúci verejnosť, sa volá Jesús Serra. Moderná štvormiestna sedačková lanovka je nielen atraktívna, ale ponúka aj rýchle spojenie s lyžiarskym centrom.

Už od roku 1982 sa prevádzkovatelia Baqueira-Beret spoliehajú výlučne na Doppelmayr a 21 lanoviek je výsledkom úspešnej spolupráce. V novembri 2014, v roku 50. jubilea centra lyžiarskych športov, otvorili ďalšie zariadenie, štvormiestnu sedačkovú lanovku Jesús Serra, ktorá nahrádza trojmiestnu sedačkovú lanovku Vista Beret. Aby

mohla byť zadávateľovi na vyhodnotenie technických a ekonomických možností poskytnutá podpora, dva mesiace odborníci lanových dráh analyzovali intenzívne a do detailov požiadavky zákazníka. To, že zákazník má komunikačného partnera v dcérskej firme Doppelmayr, vo firme Transportes por Cable, značným spôsobom uľahčilo spoluprácu tak vtedy, ako aj dnes.

Zadávateľ: Baqueira-Beret, S.A.
Typ zariadenia: odpojiteľná sedačka
Dĺžka trasy: 1 985 m
Prepravná kapacita: 2 400 osôb/hod.

Stretnutia zástupcov v Sterzingu (Vipiteno)

Ako býva zvykom, aj tentoraz sa pred výstavou v Innsbrucku uskutočnili v Sterzingu stretnutia zahraničných zástupcov Leitner ropeways, Prinoth a DemacLenko. Na každom z týchto stretnutí sa zúčastnilo

cca 40 zástupcov z 22 krajín sveta. Okrem európskych krajín tu boli aj zástupcovia z Japonska, Indie, Číny, Južnej Kórey či Kazachstanu. Na priateľských, ale popri tom aj pracovných stretnutiach odznali informácie o novinkách, strategických rozhodnutiach, marketingu a plánoch na nasledujúce obdobia. Zároveň dostali účastníci informáciu o spoločnej účasti firiem na InterAlpin 2015, o cieľoch i organizácii výstavy.

Na spoločnej večeri

Leitner ropeways, Poma, Prinoth a DemacLenko na výstave InterAlpin 2015

Stánok Leitnera, umiestnený v hale D, bol tento rok vskutku impozantný. Po celej dĺžke haly boli vedľa seba, vo svojich rozpoznateľných farbách, expozície (zľava doprava) DemacLenko, Leitner ropeways a Prinoth a oproti nim Poma a Sigma cabins. Nad celou expozíciou sa na zvláštne paneloch rozprestierali panoramatické fotografie zasnežených svetových veľhôr.

Rozhodne najväčšou udalosťou bolo predstavenie novej 3S kabíny. Budú spájať v dĺžke takmer 4 000 m Zermatt a Matterhorn. Kabínu navrhla svetová dizajnerská firma Pininfarina. Pri jej odhaľovaní stánok doslova praskal vo švíkoch. Okrem nespočetného množstva návštevníkov tu bolo veľa novinárov, televíznych a rozhlasových spoločností. Nikto si nechcel nechať ujsť takú zostavu prominentov ako Michael Seeber, Martin Leitner či v neposlednom rade sám Paolo Pininfarina, prezident Pininfarina Group.

Okrem tejto kabíny predstavil Leitner ďalšiu novinku, a to luxusnú 8-miestnu kapotovanú sedačku s poťahmi v štýle automotive, určenú pre stredisko Kitzbühel. V expozícii Prinothu si návštevníci tiež prišli na svoje. Rampami sprístupnené kabíny jednotlivých snežných vozidiel boli neustále obsadené. Nový Leitwolf, zmodernizovaný nový Husky i Bison XPT, ktorý je momentálne najlepším strojom na úpravu snežných parkov,

vyvinutý spolu s firmou SPT (Snow Park Technologies), predstavujú dnes nielen komfort pre obsluhu, ale predovšetkým kvalitu vykonávanej práce pri úprave jazdových i bežeckých tratií.

DemacLenko predstavil novú generáciu kanóna Titan, na ktorom sa urobili mnohé inovácie. Zlepšila sa napr. energetická účinnosť, zvýšil sa výkon trysiek, došlo k revízii trysky prstenca, ako aj k radu opatrení na zníženie hluku. Okrem regulácie prietoku a tlaku sa po výpadku elektrického prúdu hydraulický systém automaticky uzavrie.

Expozícia Leitnera bola počas celej výstavy naplnená návštevníkmi, a hoci bola priestraná, predsa sa nám niekedy nepodarilo nájsť si miesto na pokojné posedenie s našimi slovenskými hosťami, za čo sa im dodatočne ospravedlňujeme.

Nová 8-miestna sedačka

Nový Leitwolf s navigáciom

Bison XPT

Nový Husky

Pred otvorením novej kabíny 3S

Nová 3S kabína

Zľava: Michael Seeber, M. Seeber ml., Martin Leitner, Paolo Pininfarina, Daniela Innenhofer

Aj naši si v novej kabíne posedeli. Zľava: Ján Slamený, Peter Hulla, hosteska, Robert Mrštica, Peter Tomka

3S systém na prepojenie Zermattu a Matterhornu

Najvyššia horná stanica lanovky v Alpách – takmer 4 000 m n. m., vznikne prepojením Zermattu a Matterhornu novou 3S lanovkou od Leitnera. Po troch rokoch výstavby zabezpečí nová lanovka spojenie talianskej a švajčiarskej strany s cieľom celoročnej prevádzky Matterhornu. Okolie tohto končiara je rajom zimných športov a 360 km zjazdoviek ho radí k najväčším a najrozvinutejším strediskám na svete. Cesta z údolnej stanice na ľadovec v Matterhorne potrvá cca 9 minút. Lanovka bude mať v dĺžke takmer 4 000 m len tri stožiare a prepravu 2 000 osôb/hod. zabezpečí 25 nových 28-miestnych kabín.

Z technického pohľadu prináša lanovka prevádzkovateľovi množstvo výhod.

Použitie priameho pohonu Direct Drive, ktorý exkluzívne, ako jediný na svete, ponúka Leitner ropeways, môže byť použitý ako primárny pohon so zárukou nižšieho hluku, opotrebenia a energetickej náročnosti. 3S systém môže použiť až dva „lanáče“, priamo poháňané dvoma Direct Drive motormi. Rovnaký systém platí pre bezpečnostný núdzový a evakuačný pohon. Lanovky s 3S systémom sú vybavené jedným ťažným lanom. Charakteristické je svojou dlhšou životnosťou a nižšími nákladmi na údržbu vzhľadom na to, že lano prechádza na podperách cez patentované kladky so špeciálnymi pružinami, kde sa jeho vibrácie redukovujú, a tým zvyšujú jazdný komfort. Systém šetrí i dve podporné laná,

pričom znižuje nároky aj na ich údržbu. Výber lanovej dráhy 3S od Leitnera firmou Zermatt Bergbahnen AG neprekvapil. „Pomer cena – výkon a inovatívne pohonné technológie boli pre nás rozhodujúcim kritériom. Použitým 3S systémom môžeme zvýšiť kapacitu, zredukovať čakacie doby, a to s výhodou, že táto lanová dráha je odolnejšia voči vetre,“ vysvetlila Sandra Stockinger, šéfka marketingu a predaja Zermatt Bergbahnen AG. Navyše bol Leitner ropeways ústretový k požiadavkám Zermatt Bergbahnen AG a implementoval ich za prevádzky, dodala na záver pani Stockinger.

LEITNER
ropeways

Sezóna 2014/2015

...bola pre MND Group z hľadiska obratu významná. Realizované zákazky sa spravidla viazali na teritórium Českej republiky.

Prednostne chceme spomenúť nové zasnežovanie v stredisku Skiareál Klínovec. MND EE bola dodávateľom technologickej časti diela a stavebných prác.

Technologickú časť tvorilo takmer 6 km vodných rozvodov, 100 podzemných šachiet, ale aj inštalácia 22 vrtuľových kanónov a viac ako 60 tyčových diel Taurus druhej generácie. Druhá časť zákazky tvorila výstavba dvoch kompletne nových čerpacích staníc na zasnežovanie. Stanice s výkonom 75 l/s a celkovým výtlakom 80 barov sa podarilo vybudovať a spustiť v rekordnom čase, presne tri mesiace po podpísaní kontraktu. V tom čase neboli na mieste terajších čerpacích staníc ani základy pre budovu. Dodávku pre Klínovec sme nakoniec doplnili 80 m dlhým pásom a vybavením pre detskú škôlku. Po výbornom Športareáli Klíny sa tak Skiareál Klínovec stal druhým strediskom v Čechách, kde sú zastúpené produkty štyroch výrobných spoločností MND group (MBS, LST, SUFAG, TECHFUN).

Ďalší malý rekord, ktorý si MND EE môže pripísať, je výstavba pásu pre lyžiarov a užívateľov tubing u a tri 200-metrové tubingové dráhy. Dielo vzniklo pri penzióne Haltmar v Ramzovej. Inštalovaný pás má niekoľko naj... Svojou dĺžkou viac ako 200 metrov (presne 202,5) je českým unikátom a ako jediný pás v Čechách a na Slovensku obsahuje ohrev nielen v stanici, ale po celej dĺžke. Ovláda sa dotykovým displejom a na prítomnosť cestujúceho v dolnej stanici reaguje samospustením. Pás sa využíva celoročne, v lete na letný tubing a iné aktivity, v zime na snowtubing a lyžiarov. Horské strediská, ktoré

sa v posledných rokoch rozhodli investovať do pásov, už pochopili, že pri vhodne nastavenom marketingu je práve toto prostriedok, ako zarábať peniaze po celý rok. Pás má rôzne využitie aj v lete a preferujú ho najmä deti. Jeho výhodou je, že na výstavbu sa nevyžaduje stavebné povolenie, môže fungovať od + 40 do - 30 °C. Vo vyšších stupňoch výbavy je absolútne bezobsluhový, čím odpadá nevyhnutnosť neustálej prítomnosti osoby alebo niekoľkých osôb pri jeho prevádzke, ako to býva pri lanovej dráhe či vleku. Nevýhodou je nižšia dopravná rýchlosť, preto je neefektívne stavať pásy dlhšie ako 350 metrov.

SUFAG

...uviedol koncom roka 2014 na trh nové rady vrtuľových diel. Laická verejnosť nepozná celú genézu značky SUFAG a MND. Pripomeňme, že súčasný SUFAG vznikol na báze SUFAG-u patriaceho do Snownet group spolu s Areco a Gemini. MND group, ktorá od roku 2011 vlastnila aj značku SNOWSTAR, kúpila Snownet group pred dvoma rokmi. Prax ukázala, že idea ponúkať štyri samostatné zasnežovacie značky s kompletným portfóliom je neudržateľná. Trh snežných diel nie je trh automobilov s obratom stoviek tisíc kusov ročne. Z tohto dôvodu sa súčasné portfólio vyskladalo z toho najlepšieho, čo ponúkal každý výrobca ako svoje top produkty. Následne sa celá divízia zasnežovania pomenovala SUFAG, lebo práve na báze tejto značky, s jej know how a úrovňou kvality chce MND pokračovať v budúcnosti. Na prelome rokov 2014/2015 pribudli ďalšie dva nové typy vrtuľových diel ako SUPER ACCESS, ktorý uspokojí bývalých fanúšikov ARECO Supersnow II, a tiež Peak Silent pre tých, ktorí požadujú čo najtichšie delo na trhu. Celosvetovo prežíva SUFAG pod krídlami MND renesanciu. Len do Číny sa tohto roku expeduje minimálne 240 vrtuľových diel, veľké objednávky pribudli z Rakúska, USA, Turecka. Súčasná produkcia ide na plné kapacity.

Montagne et Neige Développement group

...alebo tiež MND group, je francúzsky holding podnikajúci prevažne v horskom biznise a civilnej ochrane. MND group sídli v Sainte Hélène du Lac, neďaleko Chambéry, asi 40 kilometrov od známeho Albertville. Kancelária a výroba s celkovou plochou 26 000 m² sa sústreďuje v troch krajinách (3x Francúzsko, Nemecko, Švédsko). MND group je držiteľom 20 medzinárodných patentov a ponúka asi 8 000 rôznych produktov. Ako majoritný akcionár niekoľkých výrobných a obchodných spoločností, pôsobiach celosvetovo, ponúka komplexné portfólio, schopné uspokojiť väčšinu potrieb horského strediska.

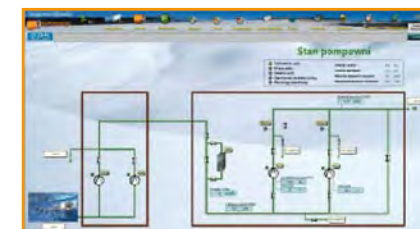
Firmy patriace do štruktúry MND boli v minulosti poprednými hráčmi vo svojej sfére. Pre západnú Európu je známa MBS, ktorá sa po zlúčení firiem MBS – ADIC a Secomate stala európskou jednotkou v oblasti bezpečnostných prvkov pre zjazdovky. SUFAG ponúka zasnežovacie systémy na celom svete. Lanové dráhy, vleky a pásy predstavuje LST (Loipolder Seilbahn Technik). Z aktivít spojených so snehom je známy TAS a jeho jedinečný systém spúšťania lavín. Prevažne letné aktivity ponúka firma TECHFUN. Súčasťou MND group sú ešte ďalšie štyri firmy, infiltrujúce svoje produkty postupne aj na stredoeurópsky a východoeurópsky trh. Distribučná sieť MND group je široká, spoločnosť má vyše 320 zamestnancov, pôsobí v 50 krajinách sveta a má 8 dcérskych spoločností. Ročný obrat presahuje 60 mil. eur a počas svojej histórie dodala a inštalovala 2 000 protilávňových zariadení, 20 000 snežných diel, 550 lanových zariadení a 150 km FIS sietí.

Klíma v XXI. storočí je veľmi nestabilná. Posledné zimné sezóny boli pomerne teplé a technický sneh sa vyrába v čoraz ťažších podmienkach. Pre majiteľov lyžiarskych stredísk je preto dôležité, aby využili každú minútu práce zariadení na vyprodukovanie maximálneho množstva snehu čo najlepšej kvality. V prípade sneženia s manuálnymi kanónmi je nastavenie parametrov na sneženie v závislosti od zmien počasia veľmi pracné a časovo pomerne náročné. Použitím centralizovaného automatického systému zasnežovania Snowmatic a snežných diel Supersnow najnovšieho radu 900 automat si môže každý svah vychutnať úspešnú zimu.

Čo je Snowmatic?

Snowmatic je centralizovaný riadiaci systém zasnežovania, špeciálne pripravený podľa individuálnych potrieb každého klienta. Systém je navrhnutý tak, aby zvládol obsluhu automatických diel a čerpacích staníc. Softvér zjednodušuje prevádzku celého automatického zasnežovania a umožňuje zobrazovanie, kontrolu zariadení a taktiež uľahčuje vykonávanie stratégií zasnežovania jednotlivých zjazdoviek. Užívateľ môže pomocou programu spustiť, zastaviť systém a nastaviť všetky parametre každého kanóna a taktiež sledovať jeho prácu počas zasnežovania.

V plne automatickom režime práce môže softvér riadiť produkciu kanónov tak, aby bola čo najväčšia tam, kde je to najviac potrebné. Automatický systém môže taktiež čakať v pohotovosti na podmienky, ktoré sú priaznivé na sneženie. Vo chvíli, keď sú tieto podmienky splnené, systém sa automaticky spustí aj bez prítomnosti obsluhy. Okrem sledovania systému softvér spracúva v reálnom čase štatistiky o počasi a parametroch vody i udalosti súvisiace so snežením. S automatickým systémom zasnežovania sa môžeme spojiť za pomoci internetu. Bez akéhokoľvek problému tak môžeme riadiť operácie na svahoch z hociktorého miesta na svete.

Nad všetkými – Supersnow 900 Automatic. Snežný kanón Supersnow 900 Automatic posúva výrobu snehu na nebývalú úroveň. 900 Automatic je trieda sama osebe. Špičkové technológie a relatívne ľahká konštrukcia zabezpečí, že na zjazdovke nikdy nebude chýbať sneh vynikajúcej kvality.

Čo odlišuje snežný kanon 900 Automatic od ostatných?

V najnovšom snežnom kanóne od firmy Supersnow sa využíva celý rad riešení, ktoré robia snežné delo 900 Automatic jedným z najlepších a najekonomickejších diel na svete.

Je potrebné upriamiť pozornosť na veniec s novou konštrukciou, ktorá vplyva na množstvo vyrobeného snehu (až 105 m³ za hodinu) a zníženie množstva spotrebovanej elektriny (max. spotreba energie je 22 kW). Najnovšie snežné delo 900 Automatic je odolné voči oteru vďaka keramickým tryskám Twincam, ktoré silne zvyšujú

produkciu dela. Je to vďaka inovatívnej keramickej vložke, vyznačujúcej sa vysokou odolnosťou voči oteru, ktorý spôsobujú častice piesku a iné zrazeniny pretekajúcej znečistenej vody, čo nezachytí žiaden filter. Keramická vložka tiež umožňuje optimálne regulovať prietok vody, zabezpečí správny uhol rozstrekovania, a to aj po niekoľkých sezónach prevádzky. Mimoriadna jednoduchosť montáže a demontáže trysiek si nevyžaduje časovo náročnú údržbu. Dôležitá je tiež veľmi ľahká konštrukcia nového snežného kanóna 900 Automatic (600 kg). To uľahčuje mobilitu na svahu a jeho umiestnenie na vyložníku tiež nie je žiadny veľký problém. Na spoľahlivú prevádzku každého dela je potrebný kvalitný filter. Automatický snežný kanón 900 má štrbinový filter. Ten je oveľa odolnejší než konvenčné sieťové filtre a na vyčistenie filtra postačí tečúca voda. Okrem toho špeciálna konštrukcia a jednoduchý prístup nám zabezpečí to, aby sme si ho nepoškodili. Vďaka osvedčenému, spoľahlivému hydraulickému systému je jeho práca bezproblémová a negeneruje dodatoč-

né náklady na opravy. V novom snežnom kanóne 900 Automatic bol inštalovaný zbrusu nový, najmodernejší ventilátor s efektívnym, inovatívnym tvarom lopatiek rotora. Nový ventilátor výrazne znížil prevádzkový hluk snežného kanóna.

Centralizovaný zasnežovací systém Snowmatic, vradený do celku s vyspeľými, ľahkými a výkonnými snežnými delami 900 Automatic, je najlepší recept na úspešnú zimnú sezónu.

TechnoAlpin Rakúsko dostane zmluvu na 8 miliónov eur

S ďalším rozširovaním Skicirku Saalbach Hinterglemm a novým lyžiarskym spojením Saalbach Hinterglemm – Fieberbrunn realizuje TechnoAlpin jeden z najväčších projektov zasnežovania v súčasnom období v Rakúsku.

TechnoAlpin dostal od Saalbach Hinterglemm a Bergbahnen

Fieberbrunn veľkú objednávku v celkovej

sume 8 miliónov eur.

Päť miliónov z nich sa použije na ďalšie rozšírenie zasnežovania

v lyžiarskom stredisku Saalbach Hinterglemm

a tri miliónov investuje Bergbahnen Fieberbrunn do realizácie lyžiarskeho prepojenia so strediskom Saalbach Hinterglemm.

Tým vznikne najväčšie lyžiarske stredisko v Rakúsku.

„V súčasnosti ide o jeden z najväčších zasnežovacích projektov v Rakúsku. Sme osobitne hrdí na to, že Saalbach Hinterglemm po viac ako 20 rokoch partnerstva opäť obnovil dôveru v TechnoAlpin,“ hovorí generálny

riaditeľ TechnoAlpin Erich Gummerer. Čo sa týka garancie snehu, lyžiarske stredisko Saalbach Hinterglemm od roku 1992 dôveruje TechnoAlpinu. Zasnežovací systém bol opäť rozšírený. Dnes

rozšírením bude systém posilnený znova o 250 snehových kanónov. Saalbach Hinterglemm je najväčším zákazníkom TechnoAlpinu v Rakúsku. „Spolupráca lídrov na trhu v zasnežovacej technológii

a účinnosť lanoviek, dĺžka zjazdoviek, kvalita, ako aj rozmanitosť je pre oboch partnerov veľká výhoda, ktorá sa v priebehu rokov veľmi dobre osvedčila a do budúcnosti prinesie oproti konkurencii mnoho výhod,“ uviedol generálny riaditeľ spoločnosti Bergbahnen Saalbach Hinterglemm.

Najväčšie lyžiarske stredisko v Rakúsku

V zime 2015/2016

Saalbach Hinterglemm dostane ďalší prírastok: Bergbahnen Fieberbrunn stavajú toto leto prepojenie k takzvanému „Reiterkogel“ v centre lyžiarskeho cirkusu. Týmto prepojením vznikne najväčšie lyžiarske stredisko v Tirolsku a Salzburgu a jedno z najväčších na svete. TechnoAlpin realizuje nový zasnežovací systém pre zjazdovku dlhú 3,5 kilometra. Na rozdiel od Saalbachu sa TechnoAlpin vo Fieberbrunne angažuje po prvý raz.

TECHNOALPIN®
snow experts

Dudinská minerálna voda - poklad, ktorý máte na dosah

Najväčším magnetom pre všetkých návštevníkov tohto kúpeľného mesta je dudinská minerálna liečivá voda. Známa miestna legenda pripisuje jej blahodarné účinky magickej sile víly Dudinky, rozprávkej bytosti, ktorá touto vodou vrátila život synovi rímskeho vojvodu a ponechala jej liečivú moc aj pre nasledujúce generácie.

Samotní Rimania si počas pobytu na našom území nenechali ujsť príležitosť liečiť si ňou svoje choroby a zranenia v travertínových prírodných bazénoch, ktoré tu dodnes môžu kúpeľní hostia obdivovať ako pamiatku príznačne nazvanú Rímskymi kúpeľmi.

Špecialisti z Viedne a najväčnejší host

V stredoveku sa táto voda využívala na liečbu reumatizmu, zápalov očí, kožných ochorení a chorôb tráviacich orgánov – ako sa uvádza v dielach Mateja Bela a profesora von Crantz z 18. storočia.

Okolo roku 1890 zavítali do Dudinciev špecialisti z Viedne. Ich úlohou bolo uskutočniť prieskum prameňov, ktoré sú na základe jeho výsledkov od roku 1894 oficiálne uznané ako liečivé, čo predstavovalo výrazný prelom v šírení povedomia o ich účinkoch. Presvedčil sa o nich aj najväčnejší host – obľúbená cisárovná Alžbeta, známejšia ako Sisi.

Druhá z dudinských legiend spomína Cisársku vodu, „miešaný nápoj“ z minerálnej vody a vína, ktorý bol miestnym lekárnikom namiešaný na počesť vzácnnej návštevy.

Kráľovná minerálnych stolových vôd

Podzemný poklad Dudinciev sa spočiatku využíval prevažne na pitné kúry – vo fľašiach sa začiatkom 20. storočia dokonca exportoval do Ameriky a Egypta. V rovnakom čase vznikol reklamný slogan „Dudinská liečivá voda, kráľovná minerálnych stolových vôd“ a do prevádzky boli uvedené aj prvé minerálne bazény – jeden dal postaviť vlastník prameňov Hugo Oberndorff pre svoju rodinu, druhý Filip Gutmann, po ktorom vzal bazén a prameň do prenájmu Kálmán Brázay z Budapešti.

Kúpele viacerých prvenstiev

Medzi kúpeľnými destináciami Slovenska patrí Dudinciam hneď viacero prvenstiev. Sú najjužnejšie situované, čomu vďaka za najvyšší počet slnečných dní v roku. Ekologicky čisté a tiché prostredie Dudinciev je tým najlepším miestom na rýchle naberanie energie.

V súčasnosti sú najmenším mestom na Slovensku. Zároveň sa pýšia dvojitým superlatívom, aký sa len tak ľahko nevidí – sú medzi najmladšími, a zároveň najstaršími kúpeľmi na Slovensku. Ako je to možné? Jednými z najmladších sú z pohľadu začatia budovania kúpeľných hotelov až v novodobej povojnovnej histórii, a najstaršími preto, lebo miestny minerálny prameň pomáhal ľuďom už pred dvomi tisícročiami.

Dnes Dudince okrem domácich hostí navštevujú aj klienti z Čiech, Nemecka, Rakúska, Ruska, Ukrajiny či ďalekej Kanady. Liečia si tu ochorenia pohybového aparátu, srdcovo-cievneho a nervového systému, ako aj kombináciu týchto ochorení.

Travertíny - sedem svedkov histórie liečby v Dudinciach

Minerálny prameň Dudinciev nielen zlepšuje zdravie kúpeľných hostí, ale zároveň aj skrášuje miestny park. Všade, kde tento podzemný poklad vyvieral, sa časom vytvorili travertínové kopy alebo terasy. Domáci aj návštevníci ich poznajú pod menom Dudinské travertíny.

Najznámejším z nich je chránený prírodný útvar Rímske kúpele. V spojení s legendou, ktorá hovorí o pôvode miestneho liečivého prameňa, odkazuje na prítomnosť Rimanov na území dnešného Slovenska. Dudinskú liečivú vodu však poznali nielen

rímski vojaci, ktorí ju využívali na liečbu bojových zranení, ale aj ľudoví liečitelia. Názvy dvoch travertínov (Očný a Hostečný) prezrádzajú, kvôli akým chorobám ich ľudia vyhľadávali. Hostec bol ľudový názov pre reumu, takže jej liečba má v tomto kúpeľnom meste dlhú tradíciu.

O Tatárskom prameni sa traduje, že je nemým svedkom ukrutností páchaných týmito kočovnými bojovníkmi. Travertín s poetickým menom Šípová Ruženka má krajšiu a voňavejšiu minulosť – v jeho okolí kedysi rástli ruže. Najväčším z travertínov je Kúpeľný prameň. Iným superlatívom sa pýši najmladší útvar, ktorý skrášuje breh rieky Štiavnice – Travertínová terasa.

Traduje sa, že liečbu dudinským prameňom využívali ľudia najmä v lete. Verili, že pomáha aj rozvesenie šatstva z postihnutých častí tela na stromy stojace v okolí prameňov. V piatok pred splnom Mesiaca bol účinok dudinskej vody údajne najsilnejší.

Región Hont – známy i neznámy

Popri kultúrnych a spoločenských podujatiach, wellness a športových možnostiach láka návštevníkov Dudinciev aj okolie. Malebný, rázovitý Hont pozýva návštevníkov do známych aj menej známych lokalít, aby záujemcom odkryl svoje poklady. Kaštieľ vo sv. Antone a historická Banská Štiavnica s majestátnym Sitnom sú od Dudinciev vzdialené len 40 km. Milovníkov vína očaria nielen miestne pivničky, ale aj tie známejšie v Sebechleboch.

V nenápadnej dedinke Brhlavce sa im zasa naskytne pohľad na jedinečné skalné obydlia. Nadšenci pre históriu určite radi navštívia Krupinu, rodiisko Andreja Šládkoviča a mesto, kde údajne upálili poslednú slovenskú bosorku. Blízkosť maďarských hraníc (15 km) poskytuje možnosť spoznať pohraničné Šahy (románový „Palánk“ Ladislava Balleka), ako aj krásne lokality u našich južných susedov.

Blížšie informácie a objednávky pobytov:

Kúpele Dudince, a.s.
Liečebné domy Rubin, Smaragd a Minerál
Tel. +421 45 550 44 44 • rezervácie@kupeledudince.sk
www.kupeledudince.sk

Online objednávka vybraných druhov pobytov so zľavou 5%

Ohlas bol výborný: svojím novým stánkom, svetovou novinkou a mnohými informáciami Kässbohrer Geländefahrzeug AG opäť pritiahol návštevníkov veľtrhu InterAlpin 2015 a postaral sa o neskrývané nadšenie rekordného počtu návštevníkov výstavy.

Zasnežený horský masív ako výstavný stánok

Koncepcia nového výstavného stánku bola zaujímavá už na prvý pohľad: na úrovni dvoch plošín, stvárňujúcich horský masív, poskytla pôsobivý pohľad na vystavené vozidlá PistenBully v dynamických, takmer až akrobatických polohách. Vedľa dobre známeho zeleného PistenBully 600 E+, ktorý stále púta svojím impozantným výkonom, hospodárnosťou a šetrnosťou voči prírode, predstavil Kässbohrer aj PistenBully 600 W Polar SCR, ktorý sa radí k absolútne najspoľahlivejším strojom na úpravu akýchkoľvek náročných tratí.

Aj v segmente „parkových“ strojov sa predstavila novinka: PistenBully 400 ParkPro verejnosti už oficiálne predstavili a dnes je zaručene

absolútnou špičkou na upravovanie profesionálnych snežných parkov. Vozidlo je vybavené najnovšou motorovou technológiou, spĺňajúcou emisnú normu TIER 4 final. Je nielen mimoriadne šetrné voči prírode, ale súčasne nenáročné na prevádzku pri znížených finančných nákladoch. Mnoho ďalších zaujímavých informácií na tému budovania snežných parkov sa mohli návštevníci dozvedieť v „dielni“ na snehové vločky z úst pracovníkov poprednej európskej firmy Snowpark-Entwickler, ktorá kooperuje s firmou PistenBully.

Svetové novinky na veľtrhu

InterAlpin, ako najdôležitejší veľtrh v tejto brandži, vytvára prirodzene optimálnu plat-

Dvojpodlažný výstavný stánok firmy Kässbohrer Geländefahrzeug AG

Zelený PistenBully 600 E+

PistenBully 600 W s technológiou SCR

formu na prezentáciu svetových noviniek. Kässbohrer pri tejto príležitosti predviedol svoju horúcu novinku PistenBully 100. Početné modifikácie, kompletne novovyvinuté časti a inovovaná koncepcia predstavujú už teraz nový PistenBully 100, dlhodobo známy pod označením „Multitalent“, ako najsilnejší stroj vo svojej triede. Vozidlo, pôvodne určené na budovanie a údržbu lyžiarskych bežeckých tratí, hlavne vďaka zvýšenému výkonu až vyše 230 koní, fréze doplnenej o hydraulicky sklopné postranné finišery a zosilnenej radlici dokáže hravo zvládnuť aj úpravu menej náročných jazdových tratí. Pritom je podstatne lacnejší ako špecialista na zjazdové trate PistenBully 400. Fakt, že PistenBully 100 už teraz spĺňa emisnú normu TIER 5, podčiarkuje jednoznačne orientáciu a smerovanie firmy Kässbohrer do budúcnosti.

Zákazníci zo všetkých kútov sveta prejavili veľký záujem o systém SNOWsat. V špecializovaných priestoroch na hornej plošine stánku predstavili odborní pracovníci všetko, čo musí zákazník vedieť na tému Pisten-manažment a Flotten-manažment a meranie hĺbky snehovej vrstvy. Intenzívne rozhovory a praktické príklady na obrazovke vozidla, resp. obrazovke osobného počítača Pisten-manažéra nenechali žiadne otázky nezodpovedané. Podrobnejšie informácie o tomto systéme sme poskytli už v v našom časopise LAVEX info 2/2013 a 1/2014. Odvtedy prešiel mnohými zlepšeniami a v súčasnosti je dokonca softvérovovo previazaný so zasnežovacím systémom firmy TechnoAlpin.

Vo veľkom stánku malo svoje miesto aj servisné oddelenie. Pracovníci firmy Kässbohrer boli pripravení zodpovedať a vysvetliť zákazníkom všetky otázky týkajúce sa náhradných dielov, servisu a jazdených vozidiel. Pozoruhodné bolo, aký záujem prejavili zákazníci o široký sortiment firemných reklamných predmetov a suvenírov s logom PistenBully: od obalov na telefóny, cez slnečné okuliare, kvalitné softšetrové bundy... Náruživí fanúšikovia našli všetko, po čom im srdce zatúžilo. A kto nebol úspešný na prvý raz, mohol si tovar kedykoľvek vyzdvihnúť v reklamnom predajnom stánku. Že sa návštevníci v novom stánku cítili dobre, sa potvrdilo mnohokrát. Aj spolupracovníci firmy Kässbohrer znovu zistili, aké dôležité a pekné sú takéto stretnutia so zákazníkmi z celého sveta.

Najhorúcejšia novinka: inovovaný PistenBully 100 „Multitalent“

Predvádzanie systému SNOWsat

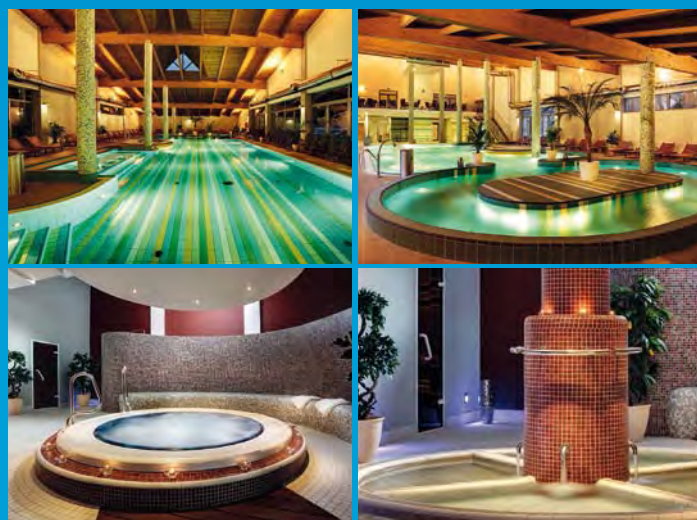
Predaj reklamných predmetov PistenBully

KÄSSBOHRER GELÄNDEFahrzeug AG

Wellnes a relax v srdci Nízkyh Tatier

Wellness hotel BYSTRÁ je situovaný na začiatku atraktívneho turistického strediska Národný park Nízke Tatry v pokojnom a kludnom prostredí Bystrianskej doliny - Tále. Svojou ponukou uspokojí požiadavky aj tých náročnejších klientov.

Náročný životný štýl v tomto uponáhľanom svete neprospeje nikomu z nás a práve my Vám ponúkame „Darček ako zážitok pod krídlami wellnessu!“ Wellness centrum hotela BYSTRÁ je zamerané práve na relax a duševnú pohodu celého tela a mysle. Spojili sme pôžitok a oddych z príjemného prežitia dňa strávených v našom hoteli.

SAUNOVÝ SVET:

Fínska, infra, parná, soľná sauna • Kneipov kúpeľ, Vírivka - JACUZZI • Ochladzovací bazén, vedro, ľadopád • Zážitková sprcha • Oddychová zóna, oddychová zóna s krbom • Masáže

Vodný svet:

Veľký, malý chrlič • Vodná masáž (vodné trysky) • Divoká rieka - protiprúd • Masážne lehátka, lavice, 3x masážna sprcha • Gejzír, vodný hrič • Vírivka - JACUZZI • Oddychová zóna pri bazéne • Zimná záhrada s krbom

Wellness hotel BYSTRÁ je svojim vybavením vhodný aj na kongresové účely. Organizujeme firemné akcie a stretnutia, školenia, semináre, kongresy aj obchodné jednania.

Wellness Hotel Bystrá, Bystrá 119, 977 01 Brezno, Slovenská republika
recepčia: +421 48 6195 253, recepacia@hotelbystra.sk
www.hotelbystra.sk

MEMBER OF **FPD**

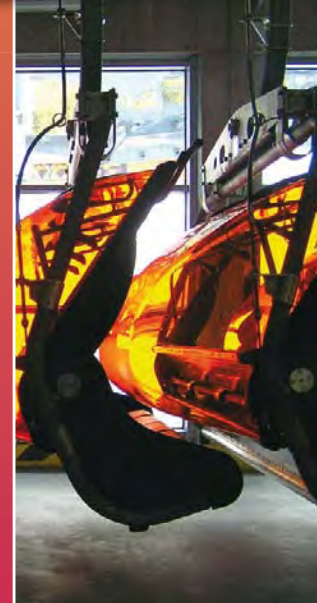
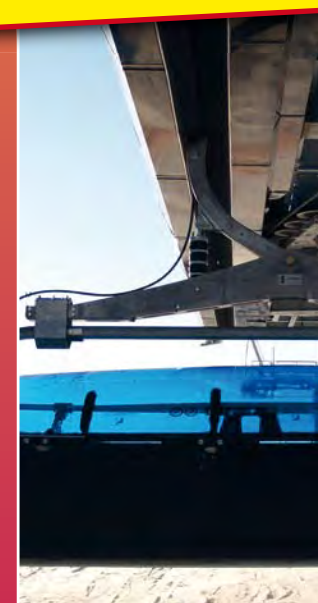
15. Medzinárodná výstava
horskej techniky

INTERLAVEX 2016

7. apríl 2016 LIPTOV ARENA Aquapark
Tatralandia Liptovský Mikuláš

POZOR! ZMENA TERMÍNU!

- zariadenia na prepravu osôb - lanovky a lyžiarske vleky
- zariadenia na údržbu a značenie zjazdoviek, bežeckých tratí a lanoviek
- zasnežovacie systémy
- pokladničné systémy, vstupné kontroly
- informačné systémy, spojovacia technika
- bezpečnostná, pracovná a evakuačná technika lyžiarskych stredísk
- ochranné pracovné prostriedky a športové potreby
- zariadenia na zimné služby pre súkromné a komunálne využívanie
- oleje, mazivá
- zariadenia pre voľný čas

Pozemná lanovka v dizajne parnej lokomotívy

Zábavný park Universal Orlando Resort na Floride má novú atrakciu: Hogwarts Express. Počas štvorminútovej jazdy do detailu vernou napodobeninou slávneho parného vlaku z filmov Harryho Pottera sa cestujúci ponoria do sveta mladého čarodejníka. Pritom si užijú vrchol z technológií lanových dráh. Pretože za parným vláčikom — pozostávajúcim z parnej lokomotívy, vozňa s uhlím a troch osobných vozňov — sa skrýva najmodernejšia pozemná lanová dráha z dielne Doppelmayr/Garaventa.

Skupina Doppelmayr/Garaventa znovu dokázala, že je spoľahlivým partnerom, keď sa jedná o lanovkové riešenia šité na mieru a o najlepšiu starostlivosť o zákazníka - od prvého nápadu až po dokončený projekt a následne počas celej životnosti technológie.

www.doppelmayr.com

 ... k atrakcii.

 Od tradície ...